Hunedoara-Deva

Viața studențească

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Nr. 19 ● MIERCURI 8 V 1968 ● 16 pagini ● 0,50 lei

PULS

La București, la Iași, la Cluj și Tîrgu-Mureș sînt în plină desfășurare colocviile anuale ale cercetătorilor studenți. Sesiunile cercurilor științifice studențești de la universitățile din București și Cluj, de la institutele agronomice din Timișoara, Iași și București, de la I.M.F. București și Tîrgu-Mureș au relevat saltul calitativ așteptat de atîta vreme în activitatea de cercetare a studenților.

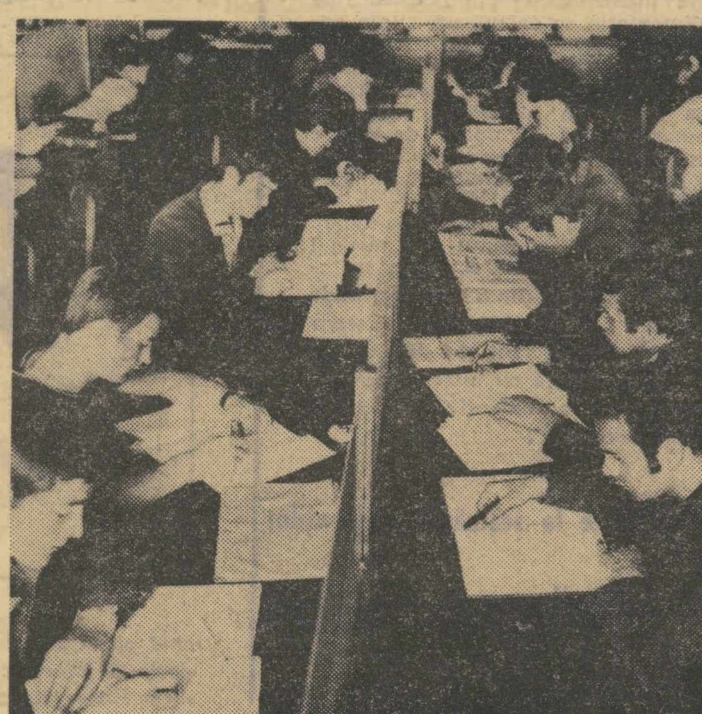
Au fost prezentate numeroase lucrări originale, cu teme propuse de studenți și valoroase în primul rînd prin aceea că sînt în majoritatea lor susceptibile de aplicare în producție. Felicitări !

Zilele trecute în amfiteatrul clinicilor veterinare din Timișoara a avut loc o manifestare consacrată împlinirii a 100 de ani de la nașterea profesorului IOAN ATHANASIU, eminent fiziolog român de renume mondial. Cuprins în calendarul aniversărilor recomandate de U.N.E.S.C.O., centenarul întemeietorului școlii românești de fiziologie a avut un larg ecou în rîndurile studenților timișoreni.

O realitate a peisajului universitar clujean o constituie relațiile strînse între studenții aparținînd diferitelor zone folclorice (Maramureș, Oltenia, Banat, Năsăud).

Din rîndurile studenților s-a ivit inițiativa organizării unor baluri ale celor originari din diferitele regiuni ale țării. Astfel s-au desfășurat balurile moților, bănățenilor, bistrițenilor, oltenilor etc.

Bucurîndu-se de o largă participare, aceste manifestări reiau o veche tradiție a centrului nostru universitar. Ele diferă de celelalte serbări studențești prin aceea că organizatorii lor sînt în exclusivitate studenți din zona folclorică sărbătorită ; în limita posibilităților sînt invitați și oameni de cultură și artă din Cluj originari de pe acele meleaguri ; în timpul balului, o mică formație artistică prezintă numai melodii din zona folclorică respectivă ; o ornamentare în stil popular redă atmosfera ținutului natal ; se alege și o „miss" a fiecărei zone folclorice.

Un semn evident : se apropie sesiunea...

Clădirea Facultății de medicină veterinară din Iași

A FI DE FAȚĂ

O fericită coincidență îngăduie generației noastre să se maturizeze exact în momentele în care prin forța, prin hotărirea, prin vocația Partidului Comunist Român, țara își trăiește cel mai luminos anotimp.

Vasăzică, faptele fără seamăn ale comuniștilor se exercită, din punctul de vedere al generației tinere, pe un fond în mișcare, pe o magmă în curs de cristalizare. Atîtea incertitudini, atîtea întrebări, atîtea elanuri își găsesc rezolvarea și limpezimea în însăși istoria noastră națională, spațiu dinamic al răspunsurilor categorice, fascinate de adevăr.

Tinerețea noastră este deci contemporană cu Congresul al IX-lea al P.C.R., cu Conferința Națională, cu recenta Plenară, cu măsurile pline de grijă și înțelepciune pentru dezvoltarea învățămîntului de toate gradele, contemporană cu eforturile victorioase de restabilire a adevărului cu privire la bărbați importanți ai ultimelor perioade.

Și cum nimic nu este mai convingător decît viața, cum viața este un șir infinit de argumente ale dreptății, cum raționamentele ei sînt plătite cu conștiință, cu pasiune, cu efort, generația tînără se structurează tocmai în atmosfera prielnică unei optime cristalizări.

Nu e totuna dacă ființa tînără se maturizează într-o epocă incertă, confuză ori într-o epocă vrăjită de semnificațiile învingătoare ale adevărului. O astfel de epocă trăim. Și noi, care sîntem tineri acum, înțelegem să avem și demnitatea unei asemenea șanse. E o demnitate care prin sine însăși n-ar spune nimic, dacă n-ar fi atîta viitor înainte, de trăit, de înnobilat, de locuit.

La marile înfăptuiri, în clipele fenomenale — viitorul întreabă — cine era de față ?

La marile înfăptuiri ale deceniului 7 din secolul XX, mileniul al doilea, noi am fost de față. Noi sîntem de față.

Generația noastră — o, superbele nașteri ! — este de față. Există, visează, contribuie alături, încercații luptători, intrînd în luptă, o luptă care nu poate înceta, căci țelurile ei se numesc propășire, liniște, dezvoltare.

Am fost de față — vom spune.

De ce n-am spune deci, azi, cînd simțim că se întîmplă lucruri mari, de ce n-am spune cu mîndrie, cu răspundere, cu toată ființa : sîntem de față !

Adrian PAUNESCU

Festivalul festivalurilor

Și iată-ne ajunși la capătul acestui maraton artistic studențesc, desfășurare plenară a forțelor artistice din cele 14 centre universitare ale țării, maraton cu etape cam înghesuite, cu organizări nu o dată stîngace, dar cu o mare cheltuire de entuziasm și de talent.

Festivalul folcloric de la București a reprezentat, desigur, etapa cea mai realizată și mai emoționantă, care ar merita să poarte numele de festival al festivalurilor. Prezența masivă a centrelor universitare ca și valoarea artistică a formațiilor și soliștilor înscriși aici au dovedit încă o dată dragostea studențimii noastre pentru tezaurul folcloric moștenit, pentru obiceiurile străvechi ale poporului, pentru geniul artistic al acestuia.

Juriul, prin premiile acordate, ne-a confirmat convingerea că specificul artei folclorice studențești trebuie să fie — și, pe alocuri, a fost — autenticitatea, căutarea nefabricatului, neprelucrării de multe ori efectuate arbitrar de formațiile „profesioniste". De aceea formațiile care au avut cel mai mare succes au fost cele din Oradea și Baia Mare, venite cu puritatea sincerității și autenticității ce dovedesc o serioasă legătură a interpreților cu fenomenul descoperit în stare naturală în satele acestor regiuni.

De asemenea, talentul și pregătirea, aceste coordonate indispensabile oricărui fenomen artistic, coroborate aici cu cele expuse mai sus, au dus la realizări cu adevărat deosebite (vezi formațiile de dansuri ale Timișoarei și Bucureștiului, grupurile vocale al acelorași centre, formația orchestrală a clujenilor etc.). Dar poate cel mai mare cîștig a fost cel al unor formații ca Oradea și Galați, ai căror membri au cules ei înșiși piesele ce le-au prezentat. Festivalurile studențești au fost întotdeauna prilejul depistării unor talente autentice. Caracterul de concurs al festivalului a deformat însă cu timpul optica participanților. Urmărirea unui premiu, foarte măgulitor pentru un viitor bilanț, a produs oarecare confuzie. Mișcarea artistică studențească este numai o mișcare pur amatoare, sau semiprofesionistă ? Mai mult, profesioniștii pot concura fără opreliști ? Un regulament ferm nu există. De aceea e posibil ca cineamatorii sau actorii studenți (cu unele excepții ale regizorilor) să fie cu adevărat amatori (echipe de teatru sau realizatori de filme de la institutele de teatru nefiind admiși în concurs), pe cînd în

CRONICAR

(Continuare în pag. a 6-a)

CANTINELE: SERVICII ŞI DESERVICII

Şah la... aprovizionare

Vine, nu vine ?, aceasta-i întrebarea pe care şi-o pun de multe ori administratorii de cantină, cu gîndul la maşina care face aprovizionarea. Şi dacă vine, ce aduce, pentru că în funcţie de „materia primă", pe care o au la dispoziţie, apare şi „produsul finit" — mîncarea gustoasă (sau mai puţin) pe masa cantinei. Legate de aprovizionare, în ancheta noastră am întîlnit şi unele fapte bizare.

La cantinele I.M.F. Bucureşti, la data vizitei (19.IV), tocmai am asistat la predarea cărnii procurate de la întreprinderea „Antefrig", tranşată, proaspătă, curată, cu calităţi organoleptice deosebite. Comanda generală se face cu 7 zile înainte (o comandă aproximativă) şi apoi zilnic, telefonic, în funcţie de efectivul studenţilor, se fac rectificările de rigoare. Nu acelaşi lucru se întîmplă la Braşov, unde abatorul nu onorează totdeauna aşa cum se cuvine cererea făcută cu mult timp înainte de către conducerea cantinei. Ba se aduce carne mai puţină, ba se aduc alte sortimente şi atunci meniul trebuie „reajustat", uneori chiar renunţîndu-se la ceea ce se prevăzuse anterior. De aici un adevărat „joc de şah", alte produse scoase de la magazie, altele returnate şi... justificate, nemulţumiri din partea studenţilor.

Pîinea, ca aliment indispensabil, pune şi ea probleme. Uneori se dă la discreţie studenţilor, alteori la discreţia celor care conduc cantina şi aceasta din cauză că de multe ori studenţii iau la început cantităţi mari (le este foame şi cum foamea nu se poate cîntări...), care rămîn apoi pe mese şi se aruncă. Pentru a preveni o astfel de situaţie, la Timişoara (cantina I. Complex a Institutului Politehnic) se dau fiecărui student două felii de pîine şi cine mai doreşte... mai poate cere.

Chiar aprovizionarea cu pîine ridică unele greutăţi (aşa cum am întîlnit la cantina Universităţii Timişoara), deoarece fabrica „Nouă" nu onorează cum se cuvine comanda şi atunci maşina pleacă la alte centre... cu inimă mai bună.

La fiecare cantină există laboratoare proprii pentru efectuarea unui mare număr de sortimente de cocături, prăjituri, torturi, iar la unele se prepară chiar cîrnaţi de porc proaspeţi de casă, mult apreciaţi de „consumatori".

La mai toate cantinele vizitate am întîlnit preocupări susţinute pentru buna aprovizionare, dar există o serie de greutăţi, care ţin mai puţin de organizare şi mai mult de organizaţiile O.C.L., de toate gradele.

Aprovizionarea ca aprovizionarea, dar ce fac comitetele de cantină ?

Şarada meniurilor

ŞARADA MENIURILOR, astfel i-am spune, întrucît schimbarea, planificarea, întocmirea lor se fac aproape după acelaşi tipar. Se întîlnesc cu o săptămînă înainte, administratorul cantinei, uneori şi comitetul de cantină, cîte un delegat de la asociaţia studenţească, altul din partea rectoratului şi se hotărăşte !

Aplicarea hotărîrilor este însă deosebită: să luăm pentru exemplificare 3 cantine timişorene, deci cu posibilităţi de aprovizionare aproximativ egale, dar cu conduceri şi organizări diferite. La cantina nr. 1 Complex a Institutului Politehnic găsim meniuri la alegere la prînz şi seara, intenţii şi preocupări pentru eventuale aperitive, antreuri şi suplimente. În seara de 25 IV studenţii aveau de ales între un grătar cu cartofi prăjiţi şi o friptură cu cartofi şi murături, la care se adăugau compot şi cozonac. La I.M.F. Timişoara există, de asemenea, la prînz meniuri la alegere, iar prepararea mesei, felul în care se serveşte mulţumesc în mare parte pe studenţii care iau masa aici. La cantina Universităţii Timişoara, în seara zilei de 25 IV se serveau ghiveci naţional cu carne şi mămăliguţă cu brînză. Nici la prînz nu există măcar un fel de mîncare la alegere. Am încercat să discutăm aceste probleme cu administratorul cantinei, dar acesta ne-a ocolit, iar a doua zi la ora prînzului, cînd trebuia să fie în cantină pentru a supraveghea bunul mers al serviciului, plecase de mai multe ore — fiind chemat — la o mare şedinţă mare.

Variaţia meniurilor lasă uneori de dorit şi la cele mai bune cantine. La I.M.F. Bucureşti, spre exemplu, s-au dat şniţele timp de 4 zile. **Gramajul nu este totdeauna respectat. O serie de sondaje au demonstrat lipsuri serioase şi în acest domeniu.** Dacă se iau 100 gr. carne brutto (cu os, cartilagii, pieliţe) după tranşare se pierd aproximativ 20—25 gr. Prin prăjire sau fierbere se mai pierd 25—30 gr. şi iată-ne ajunşi la aproximativ 50 gr. carne de porţie! Este adevărat că la un şniţel, să spunem, se mai cîştigă prin adăugarea de ou, făină etc., dar totuşi porţiile rămîn destul de mici.

Ar mai fi de discutat lipsa sorei dieteticiene la toate cantinele vizitate (exceptînd-o pe cea cu profil de la Timişoara).

Conţinutul în calorii al diverselor preparate a fost rar controlat de cei care trebuiau s-o facă.

Doar la cantina mediciniştilor din Timişoara pe spatele foii de alimentaţie se calculează zilnic caloriile, care variază între 3270 şi 4174.

Tot în centrul universitar Timişoara o echipă formată din dr. Nica Ecaterina, dr. Duţă Nicolae şi dr. Ometa Ion a făcut un interesant sondaj la toate cantinele, constatînd că din punct de vedere cantitativ numărul caloriilor este suficient, dar că există deficienţe în aportul de lactate şi un surplus al aportului substanţelor grase.

Masa de seară, în general, este mult mai „slabă" decît cea de la prînz. Este adevărat că „medicii recomandă", însă nu se poate nici aşa cum se întîmplă la Cantina Universităţii din Timişoara, unde studenţii cu care am discutat ne spuneau că seara s-a servit foarte des compot. Un fel de a spune „compot", care este îndoit dacă nu întreit cu... apă.

Circulă şi o butadă printre studenţi : „cît compot s-a introdus într-un kg de apă?".

Semnături indescifrabile la sesizările studenţilor

Răspunsuri nesărate

La sesizările studenţilor... unii răspund, iar alţii uită. La Institutul de medicină tov. prorector Al. Şofletea se afla chiar în cantină, iar la ora 14 ne-a invitat la o adevărată ceremonie care se face în fiecare vineri cînd se deschide „cutia cu surprize".

În ancheta noastră am găsit multe cuvinte de mulţumire adresate diverşilor oameni care se ocupă cu asigurarea unor condiţii cît mai bune la cantinele studenţeşti, dar am găsit şi lucruri mai puţin entuziasmante.

La I.M.F. Bucureşti se găteşte cu multă sare (în special cînd se fac ardei umpluţi nu se desărează totdeauna cum trebuie). La cantina Universităţii Timişoara se dau răspunsuri cam... dure. Iată cîteva :

Sesizarea nr. 247 cerea — dacă se poate — să se servească la ciorbă şi ardei iute. Iată răspunsul: „La cantină nu se serveşte „ardei iute". Reţetarele elaborate de Ministerul Sănătăţii nu indică".

Sesizarea nr. 248 se referea la lipsa scobitorilor la masă. Iată răspunsul : „La depozitele comerţului cu ridicata de unde se aprovizionează institutul nu există scobitori".

La cantina studenţilor de la Braşov carnetul pe care se fac însemnări îşi terminase de mult filele. Creionul sau stiloul dispăruse fără urme, iar un răspuns puţin iritat la o sesizare făcută în 8-14. IV suna cam aşa: **„Profitînd de această ocazie, vă rugăm ca, pe lîngă reclamaţii, să ne mai daţi din cînd în cînd şi sugestii asupra celor ce aţi dori să se servească".** Lăsaţi fraţilor reclamaţiile, puneţi în funcţiune laudele.

În sfîrşit, iată şi un aspect de la cantina nr. 1 Complex a Politehnicii timişorene: după ce se răspunde la o serie de sesizări este adăugată o... **„Notă. Aducem la cunoştinţa studenţilor că pe viitor nu vom lua în considerare sesizările şi recomandările care nu poartă semnătura descifrabilă, facultatea şi anul".** N-am înţeles de ce. Şi pentru ca totul să fie clar, urmează : **„delegat serviciu social şi delegat asociaţie",** ambii semnaţi... indescifrabil.

REP.

RECOMANDAT EXPRES

O idee frumoasă, popularizarea unor celebre procese judiciare, trecută în planul de activităţi al Clubului Universităţii din Bucureşti.

Frumoasă dar ratată, din pricină că juristul Petre Pătrăşcanu, invitatul studenţilor pentru aceste expuneri, nu s-a prezentat încă de la prima înfăţişare. Înclinăm să credem că oricît de bun ar fi avocatul pe care şi-l vor alege organizatorii (conducerea clubului) vor pierde procesul moral cu păgubaşii (studenţii păcăliţi, care au pierdut o seară aşteptînd sosirea conferenţiarului).

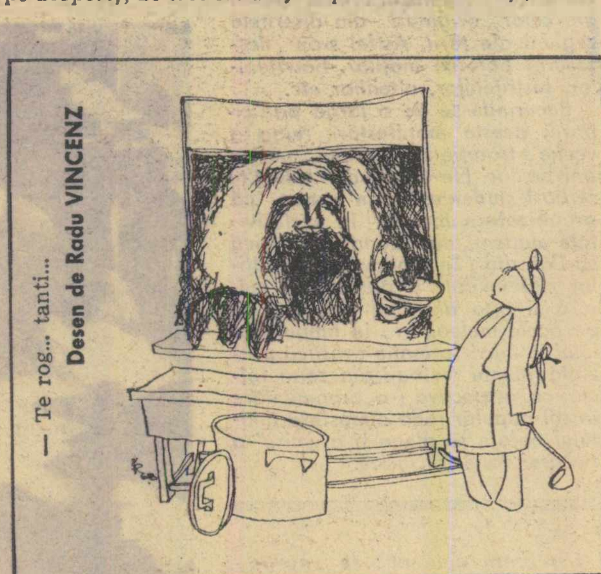
Dar vă lăsăm să-i judecaţi dumneavoastră.

Emisiuni muzicale în contratimp

AUREL CTOSIS, student la Conservatorul clujean, ne semnalează o gravă greşeală de concepţie şi informare pe care o săvîrşesc cu regularitate redactorii emisiunilor muzicale de la Radio şi Televiziune. Aceştia confundă muzica uşoară cu muzica de jazz, prezintă orchestre de jazz simfonic şi jazz drept orchestre de muzică uşoară, ignorînd deseori existenţa unor valoroase orchestre de muzică uşoară (unele studenţeşti). Transmitem instituţiilor vizate gama de învinuiri adresate de corespondentul nostru şi aşteptăm grabnic un răspuns cît mai sonor.

Trei astupă, trei destupă

Unul din studenţii locatari ai blocului N din Complexul bucureştean Regie II ne relatează despre ciudatele măsuri luate de şantierul 3 al I.C.M. 3 Bucureşti. Sala de club a căminului a fost „reparată" pînă acum de şase ori ; de trei ori au fost scoase plăcile sparte de pe acoperiş, de trei ori au fost puse la loc. Totuşi, atunci

— Te rog... tanti... Desen de Radu VINCENZ

cînd plouă, apa care se infiltrează prin tavan face imposibilă folosirea clubului şi vizionarea spectacolelor de televizor. Recent a început cea de-a patra reparaţie. Tot la blocul N. Deşi cel care are nevoie cu adevărat de reparaţii este conducătorul neglijent al şantierului numărul 3.

Parada birocraţilor

Din Cluj, un student amator de excursii ne trimite o scrisoare neagră de supărare.

Pe mai bine de o pagină sînt trecute în revistă toate demersurile şi parafele care trebuie obţinute de organizatorul unei excursii studenţeşti de sfîrşit de săptămînă. Pentru că spaţiul nu permite să le redăm în întregime, ne limităm la a relata că pentru o excursie de 1—2 zile organizatorul (student fiind, deci fără prea mult timp liber) trebuie să piardă minimum două zile. Ştampilele şi aprobările necesare se ridică la 10 (zece) ! Este exact ceea ce semnalam în urmă cu două săptămîni în pagina noastră de sport : excursiile în grupuri mici, cu un grad mare de spontaneitate, foarte apreciate de studenţi, sînt greu de realizat din pricina formulelor organizatorice prăfuite, a caruselului de vize birocratice în care sînt răsuciţi doritorii de astfel de excursii. Un sistem de lucru care, evident, trebuie trimis cît mai grabnic la plimbare.

VS

VIAȚA STUDENȚEASCĂ

CONVORBIRI

DESPRE TRADIȚIE ȘI ISTORIE

Smuls literalmente din mijlocul ocupațiilor sale ministeriale, scriitoricești și universitare, profesorul GEORGE MACOVESCU ne-a dat intilnire în locuința din cartierul lacurilor într-o seară de primăvară, cînd totul te îndemna să vorbești de poezie. Am preferat să propunem însă o discuție teoretică, pentru că ne aflam în preajma unuia din martorii nemijlociți ai epocii dramatice, plină de evenimente, de decepții și bucurii artistice autentice, care a fost perioada dintre cele două războaie. Reprezentant militant al acestei epoci de vîrf a culturii noastre, profesorul Macovescu, scriitor dublat de teoretician, era unul din oamenii cei mai apți să răspundă următoarelor întrebări :

Ați practicat ani la rînd reportajul și sînteți unul din puținii teoreticieni ai lui, în țara noastră. V-am ruga să faceți, cu girul acestei duble experiențe, o distincție între reportaj și așa-numitul „reportaj literar" și să arătați totodată cauzele care au dus la criza, declanșată acum cîțiva ani, a acestuia din urmă.

Cred că pricinile datează de prin anii 1954—56, cînd s-a pornit, pe baza unei definiții greșite, la proliferarea acestui mult controversat reportaj literar. Cred că, la noi în țară, experiența a avut un profil aparte tocmai pentru că în literatura noastră a existat un Geo Bogza. Prietenul meu Geo Bogza e „vinovat", datorită mărimii lui și datorită unei greșite etichetări a creației sale, de evoluția acestui val. El a fost etichetat de critică drept „reporter literar", cînd în fapt este un foarte original poet în proză. Generația de reporteri formată prin anii 1954 a pornit însă cu toată viteza pe urmele lui și, în lipsa harului artistic necesar, nu a reușit decît să creeze un hibrid, un produs gongoric, formă lipsită de fond, haină fără corp. Unii reprezentanți ai acestui val au uitat literalmente că **reportaj** vine de la **a raporta, a comunica.** Că reportajul n-are voie să imagineze, să schimbe realitatea. Aceștia au confundat reportajul literar cu literatura, au înlocuit stringența reportajului cu „libertățile" estetice ale literaturii propriu-zise și au ajuns, astfel, la formule care nu mai erau nici reportaj (căci era încălcată legea de bază a reportajului — autenticitatea faptelor), nici literatură (căci se considera în ascuns că reportajul are drept la un rabat de calitate). Chemați și nechemați au tot coborît stacheta genului, pînă cînd într-o zi publicul l-a părăsit.

Eu nu vreau să spun cîtuși de puțin că nu s-au scris chiar în această perioadă bune și foarte bune reportaje literare. Vreau numai să arăt, așa cum îmi cereați, care au fost cauzele ce au dus la compromiterea genului.

În primul rînd, să fac o distincție. Cred că reportajul literar nu trebuie scris **anume** ca reportaj literar. Reportajul literar trebuie să fie întîi reportaj, iar pe urmă alții vor trebui să spună dacă e și literar. Fiind deci în primul rînd reportaj, el trebuie să respecte cîteva condiții.

Fiind reportaj, el trebuie să pornească de la informație, de lipsa căreia presa noastră a suferit ani de-a rîndul și suferă în bună măsură și azi. Cu alte cuvinte, trebuie să aibă fapte, întîmplări deosebite. În presa occidentală există următorul dicton : „Dacă un cîine mușcă pe un om — acesta e un fapt oarecare ; dacă un om mușcă un cîine — aceasta e o noutate, e o știre". Din anumite puncte de vedere, dau dreptate celui ce va fi rostit primul aceste vorbe, pentru că realmente această condiție a prezentării insolitului îl obligă pe reporter să caute, să scormonească — și astfel să capteze pe cititor.

O altă greșeală a reporterilor a fost de a-l fi **uitat** multă vreme pe cititor. Reportajul devenise o realitate în sine. Dacă mai e și citit sau nu, asta interesa cel mult pe autorii conștiincioși. Reporterului i se spunea de la redacție să aducă un material de la uzina cutare, a doua zi el îl aducea și totul părea să se încheie astfel cu bine ! Numai că, iată, cititorul rămînea indiferent la asemenea producții, și a sfîrșit prin a le părăsi.

Reporterul autentic se gîndește înainte de toate la **publicul său,** pentru că el nu are nici măcar scuza creatorului de geniu, care poate uneori să scrie pentru posteritate : reportajul nu poate fi niciodată de sertar. Pentru acest public, reporterul autentic caută subiecte de interes, care să-l izbească pe cititor prin ele însele, prin unghiul de abordare și prin atitudinea față de epocă. Fără aceste calități nu poate exista un reportaj interesant.

Iar cînd acestor factori li se asociază puternica personalitate a creatorului, sîntem, cred, abia atunci, în prezența reportajului artistic. Aceleași fapte, **prezentate sub unghiul artistului,** pot primi, fără a li se fi modificat, alterat veridicitatea, girul poeziei. (Și înțeleg prin poezie nu numai „frumosul"). Reportajul literar, conducîndu-se după aceleași legi ca și reportajul, dar detașîndu-se de el prin personalitate, este deci la cumpăna mijloacelor artistice. El nu are voie să fantazeze decît — imponderabil — ajutîndu-l pe cititor să vadă ceea ce altfel nu ar vedea. Așa cum, să zicem, pictorul de talent îl învață pe privitor să vadă nuanța albastră, greu realizabilă, pe care înserarea o dă unei pisici albe într-o grădină umbroasă !

Secolul 20 a adus mari restructurări în mai toate domeniile de activitate, în clasificări și în tot ce ar ține de o cultură de tip clasic. Credeți că genurile literare, așa cum au fost definite, mai stau în picioare, în formele lor „pure" de odinioară ?

Dacă vom considera literatura și fenomenul literar ca o repetare a unor forme din trecut, atunci genurile literare au rămas în general în liniile între care au fost definite. Dar definirea e un proces continuu, care e determinat de evoluția literaturii. O dată cu evoluția societății se schimbă materia primă a artei, și toate domeniile acesteia capătă aspecte noi. Omul secolului 20 nu mai gîndește — este evident — ca acela din secolul trecut. A transcrie azi mijloacele artistice ale unui mare artist din secolul 19 — Balzac, să spunem — este egal cu un act de epigonism. Și judecata se poate extinde asupra tuturor secolelor. Noi nu sîntem egalii lui Platon, dar știm mai mult decît Platon etc. etc.

Concluzia ce se poate desprinde din cele spuse mai înainte este că fenomenul artistic (și o dată cu el genurile etc.) se primenește continuu. A pune piedici acestui proces de primenire este contraindicat — el trebuie lăsat să se dezvolte, iar teoriile asupra acestei dezvoltări vor veni de la sine.

Orice teorie făcută înaintea fenomenului înseamnă dogmatism, și noi nu am fost scutiți de acest lucru. Așa s-a întîmplat cu realismul socialist, care a fost o formulă apriorică, adică i s-au definit aprioric niște trăsături și s-a așteptat să se creeze lucruri care să intre în această formulă. Formula s-a transformat automat, pentru o serie întreagă de opere, care au fost siluite să intre în tipare, într-un pat al lui Procust. La fel s-a întîmplat cu faimoasa teorie a „realismului fără maluri" a lui Garaudy, care n-a fost decît o justificare ulterioară a unei afirmații hazardate și exclusiviste a esteticianului francez, după care numai realismul e valoros în artă.

După cum vedem, în estetică, tot ce poate fi mai dăunător este a aplica dogme **pre** sau **post**-fabricate.

Iar acum, răspunsul la întrebarea pusă inițial : genurile sînt dialectice, sînt flexibile, ele se influențează și se întrepătrund. Ele nu sînt în nici un caz niște cutii prin care separăm și etichetăm creația. Genul nu va apare niciodată înaintea operei !

Despre tradiție și istorie. Ce înțelegeți prin tradiție și ce înțelegeți prin istorie ? Cînd una se poate transforma în cealaltă ? Care sînt condițiile necesare ?

Voi răspunde definind întîi cele două noțiuni. Istoria are un caracter obiectiv. Ea există nu în capul oamenilor, ci într-un șir de întîmplări și de dezvoltări ale unor fenomene. Tradiția, în schimb, este tot ceea ce poți lua din trecut, tot ceea ce poți să valorifici în prezent și să-ți folosească. Cu alte cuvinte, istoria există, faptele ei sînt obiective, iar noi aducem din aceste fapte, în prezent, tot ceea ce poate folosi prezentului, bineînțeles efectuînd acest transfer nu la modul oportunist — acesta nu duce decît la vulgarizări — ci în numele a tot ce are mai sublim acest prezent.

Fiecare generație — pentru că problema acestui transfer se discută la nivelul generațiilor — pune în lumina prezentului elementele de istorie pe care și le simte apropiate. Il aducem în prezent, din generație în generație, pe Eminescu, pentru că simțim nevoia unei asemenea înnobilări. Va exista vreo generație care să nu-i simtă nevoia ? Personal nu cred să apară vreodată o astfel de generație, iar cei care au pretins-o, mai de mult sau mai curînd, s-au cufundat în ridicol.

Există în schimb elemente de istorie care cad în uitare și care apoi sînt reluate de fluxul unei generații în virtutea unor afinități.

A prelua tot trecutul, fără discernămînt, duce însă la haos și la subiectivism. Formula care cred că rezumă răspunsul la întrebarea dv. este aceea expusă mai sus : a utilității (nu pragmatică, nu oportunistă, ci bazată pe afinități) a părților de istorie apropiate generației prezente. Aceste părți de istorie se constituie de la sine în tradiție. Deci și aici răspunsul meu pledează nu pentru cultivarea unor fenomene închise în sine, ci a unor fenomene în plină mișcare.

Cum explicați comprehensiunea și atașamentul față de tineret al generației dv ?

Mă voi referi la generația noastră de creație. Ne-am format într-o perioadă cînd nu puteam trăi izolați. Aceasta ne-a solidarizat, ne-a dat, scriitorilor, un acut atașament de breaslă. Cînd apăreau probleme ținînd de etica scrisului, ne solidarizam peste deosebirile de formație, de cenaclu, de gust. Cultivam în discuție argumentul, și îl stimam și pe acela al adversarului. Cînd un adversar practica mijloacele brutale, jignirea, calomnia, ne uneam opinia cinstită împotriva lui, trecînd peste deosebirile de care am pomenit mai sus. Noi **nu ne plecam niciodată** cînd vedeam lucruri întunecate. Eram prezenți pretutindeni, duși de o mare generozitate, pe care ne-o transmisese generația scriitoricească anterioară. Dragostea cu care ne-a privit această generație ne-a făcut să o stimăm — nu numai artistic, dar și etic —, conștienți că sub cerul istoriei toate generațiile își au un loc, că a încerca să negi o generație trecută sau să împiedici din mers pe una viitoare ar fi un nonsens care ar întrerupe armonia clasică a unei culturi.

Exista în revistele vremii o largă osmoză de opinii. Cultul informației acute și riguroase făcea din rubricile de însemnări adevărate aparate de detectat idei. O idee interesantă, lansată într-o revistă, era instantaneu sesizată și transmisă cititorilor de încă 3-4-10 reviste, indiferent că erau amice sau nu ; indiferent că ideea era preluată total sau discutată critic. Se practica bineînțeles și polemica, văzută drept o ciocnire de idei și de argumente, în orice caz nu — în majoritatea cazurilor — de „epitete" și injurii.

Toate acestea au apărut, în cazul generației noastre, cum spuneam mai înainte, din nevoia de a nu trăi izolați. Aceste lucruri le dorim și tineretului de azi, de care bine ați observat că ne simțim legați printr-o strînsă afinitate, prin afinitatea pe care ne-o arătam nouă înșine, de la coleg la coleg. Este dragostea pe care am primit-o de la cei dinaintea noastră, de la marea generație a lui Arghezi și Bacovia, Sadoveanu și Rebreanu, și pe care ne simțim obligați s-o transmitem intactă mai departe.

Romulus RUSAN

Procese... mai puţin celebre

Noaptea se joacă poker în camere obscure

O marcantă personalitate universitară afirma că în complexul studenţesc din Cluj jocul de cărţi a fost abolit. Afirmaţie total contradictorie cu situaţia de fapt. Sînt şi acum camere obscure unde noaptea se developează cărţi soioase şi se filează „chinte roiale" sau „ful de aşi". Camerele sînt închise aproape ermetic şi geamurile camuflate ca în stare de asediu. Se joacă pe bani şi uneori chiar pe hainele de pe tine sau pe hainele prietenilor mai apropiaţi. Printre jucătorii pasionaţi de cărţi se afla pînă nu de mult şi Cicerone M., student la Facultatea de mecanică a Institutului politehnic, „fiul lui Florea şi al Despinei, născut la data de 5 aprilie 1943 în Brăila, cu domiciliul stabil în Tg. Mureş, Piaţa Trandafirilor nr. 3". În dosarul său aflat la Tribunalul oraşului Cluj sînt adunate piese care atestă indubitabil cîteva furturi de bani, fără a mai pune la socoteală însuşirea de obiecte care nu-i aparţineau. Trecut cu vederea la început de colegi, adulmecat, admonestat şi obligat să restituie banii sau obiectele furate, mai tîrziu continuînd să piardă sistematic la cărţi, sporindu-şi datoriile, tînărul domn cu mîini abile deveni un spărgător temut prin căminele clujene unde-şi stabilise zona de acţiune. Lucra cu artă de prestidigitator sustrăgînd bani din hainele din noptierele şi din geamantanele colegilor şi lăsîndu-i pradă obsesiilor... Pînă într-o dimineaţă cînd mimînd un interes exagerat faţă de proiectul de pe planşeta unui coleg de facultate intră în camera 43 a căminului 8 şi găsindu-l pe acesta dormind îşi însuşi din buzunarul de la vestă o sumă consistentă. La ieşire fu apostrofat de un coleg care tocmai se trezise, dar dialogul nu anunţa nimic inflamabil. Coborî calm pe lîngă portar, îşi aprinse o ţigară şi dispăru în oraş. Pus sub învinuire şi interogat de organele de miliţie, eroul nostru tăgădui plin de candoare furtul şi sfîrşi prin a recunoaşte evaziv : „Nu-mi aduc aminte să fi furat eu banii..." Dintr-o dată, din cîteva cămine, se iviră reclamanţi violenţi care revendicau sume fabuloase însuşite prin efracţie de Cicerone M. Fapt pentru care tribunalul caracteriză obiceiurile studentului în Mecanică drept : „furt calificat". Şi astfel, în loc să se califice ca inginer mecanic, Cicerone M. se califică într-o meserie primejdioasă, pentru care va fi privat de orice libertate de acţiune cîteva luni, dacă nu mai mult. În timp ce colegii lui de „cărţi" vor continua să se închidă noaptea, în semn de solidaritate cu inculpatul, în camerele obscure ale căminelor complexului studenţesc din Cluj, filînd mai departe „chinte roiale" şi „ful de aşi" sub privirile „vigilente" şi „tenace" ale forurilor educative.

Străinul din colţul mesei era foarte beat

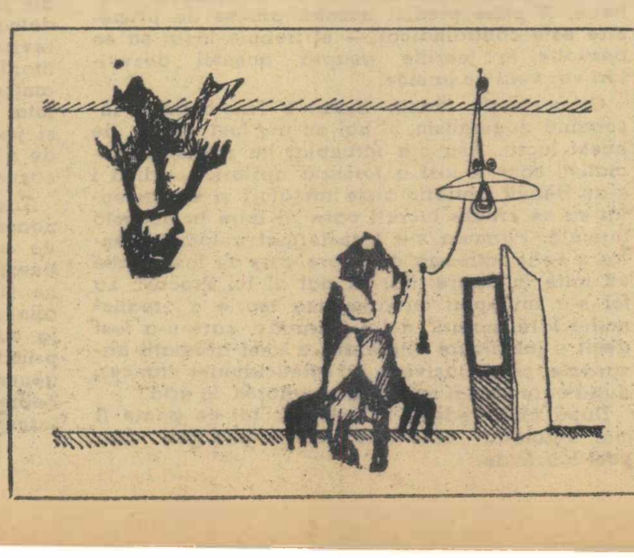
Să fii invitat într-o seară la nunta unui prieten care în euforia evenimentului nu mai are timp pentru tine. Să stai la masa încărcată grotesc de bunătăţi şi înconjurată de onomatopeile musafirilor. Să ai norocul unei companii frivole foşnind în mătăsuri... E o şansă unică pentru un student obişnuit cu minusculele chiolhanuri la cantină cînd se acordă supliment ! Invişi cuminte şi deocamdată străin vecina dumitale la dans. O dată, de două ori, de trei ori... Pînă cînd te încălzeşti şi în reprizele dintre piruete gilgii un pahar care e umplut miraculos în absenţa de către mîini nevăzute şi generoase. La un moment dat vine un oaspete întîrziat, un bărbat cu tîmple afemeiat încărunţite, în hipnoza căruia partenera scurtei dumitale fericiri pe poante intră ca un fluture. Nu mai apuci s-o inviţi la dans. Bărbatul elegant şi strălucitor cu părul uns abundent cu briantină n-o slăbeşte din îmbrăţişare. Şi cînd apuci s-o chemi la dans ea te refuză cu ochi ameţitori şi tulburi. Cine eşti la urma urmei dumneata, tînărul acesta din colţul mesei ? Dumneata care bei şi fumezi discret de unul singur ? Studentul tăcut şi grav din sălile de cursuri şi seminarii, echilibrat şi savant ca un profesor universitar. Eşti unul din acei colegi maturi cărora li se cer consultaţii în probleme de viaţă. Anii de producţie cînd ai luptat cu greutăţi materiale şi cînd ai fost refuzat la cîteva examene de admitere în facultate, creîndu-ţi complexe ce s-au dovedit în cele din urmă false, te-au făcut grav şi circumspect, cenzurat în manifestări şi în entuziasm, în aşa fel încît colegii îţi spun „bătrîne". Nici o sancţiune morală şi socială nu te-a flagelat. Eşti pur şi candid şi din cale afară de conştiincios. În facultate ai faimă de student bun, sîrguincios.

Şi cu toate acestea te afli la cîteva ore de o catastrofă. Dumneata, omul liniştit şi aparent impasibil, cu reacţii uneori întîrziate, voit întîrziate, n-aveai cum să bănuieşti ce-ţi pregăteşte întîmplarea de a te afla în noaptea asta, şi nu într-alta, invitat la nunta unui prieten unde ai băut toată vremea.

Cînd eşti beat timpul se comprimă şi se desfăşoară uimitor de repede. Te trezeşti dintr-o dată că e dimineaţă şi că e vremea să pleci tîrît inconştient într-un grup în care se află şi tînăra dumitale vecină cu oaspetele irezistibil. Toţi sînt tulburi şi fericiţi. Chiar şi dumitale — fapt care te miră — îţi vine să rîzi tot timpul. Nici nu-ţi dai seama cum aluneci pe străzi în rumoarea grupului scandalos, cum trec pe lîngă dumneata primii pietoni şi primele autobuze. Cineva propune o escală la bufetul Universităţii. Ideea ţi se pare genială şi intri cîntînd Gaudeamus. Acolo, în atmosfera mahmură, bei bere şi simţi că odaia pătrată se face cerc, şi se învîrte cu dumneata ca la centrifugă. Strîngi dinţii, gemi şi în dialogul obosit al celorlalţi adormi cîteva minute pe colţul mesei. Te trezeşti în apostrofările unor necunoscuţi de la masa vecină. Ţi se pare că te jignesc. Te ridici clătinîndu-te, îndrepţi cu o mînă poziţia unuia dintre muşterii, aşezi cu cealaltă pe unul în scaun, scapi două expresii nedelicate la urechea unor femei necunoscute care şi-au permis să ţipe, şi în cîteva clipe bufetul Universităţii devine un ring de box, cu scrumiere, sticle şi oglinzi sfărîmate. Miliţianul de serviciu îţi dresează proces verbal şi te linişteşte cu două mîini expresive. Te smulgi, ripostezi cu un gest neloial, fără să ştii că îţi agravezi situaţia. Turmentat, dai replici jignitoare ofiţerului de miliţie sosit la faţa locului şi atragi atenţia ameninţător că eşti o personalitate „tabu", care nu poate fi acroşată de organele de miliţie. Ţi-au trebuit doar cîteva minute ca să devii dintr-un tînăr liniştit un duşman teribil al ordinii publice printr-un atentat flagrant la bunele maniere şi la... codul penal !

Stimate coleg Viorel T., fost în anul IV al Facultăţii de ştiinţe economice, ţi-am amintit toate acestea pentru că dumneata nu ai cum să ţi le reamintești. Întîmplările ţi s-au dizolvat absolut în memorie în acele ore. Evident, la toate interogatoriile nu ţi-ai amintit nimic. Erai beat ! Faptele dumitale sînt grave. Eşti acuzat pentru nu mai puţin de cinci infracţiuni: *huliganism, ultraj, ultraj cu violenţă, substituire de funcţii şi degradarea avutului obştesc.* Nu ţi s-a admis nici o circumstanţă atenuantă, nici măcar starea de ebrietate confirmată pe un fond nevrotic, agravată de oboseala unei sesiuni şi a unei nopţi albe, nici măcar petiţia colectivă a colegilor de facultate care cereau tribunalului dacă nu achitarea, măcar indulgenţa, argumentîndu-şi solicitările prin profilul dumitale de tînăr serios şi grav, de student bun. Ni se pare oricum că pedeapsa — 2 ani şi 6 luni — avînd în vedere absenţa oricăror antecedente, a oricăror abateri chiar mărunte, nu are un rol pozitiv educativ, ci dimpotrivă ! Aceste fapte ar trebui să dea de gîndit nu numai studentului Viorel T. şi colegilor săi, dar poate şi acelora care nu au cumpănit atent balanţa justiţiei.

OMICRON

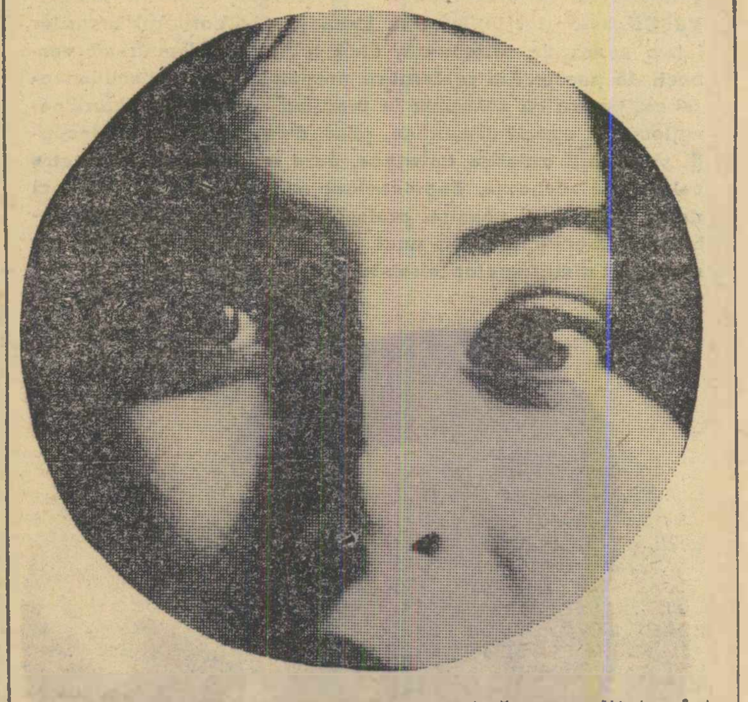
— Vezi, ăsta e cusurul tău.. spiritul de contradicţie !

Desen de Radu VINCENZ

Am citit în revista noastră o discuţie foarte interesantă despre singurătate. Se pornise de la cazul acelui „singuratic" al cărui unic prieten era Beethoven. Îi răspunsese mai apoi o fată din Iaşi, pe urmă una din Timişoara. Pentru că am părerile mele despre problema discutată şi pentru că învăţ şi eu la o facultate timişoreană, am căutat-o îndată, după publicarea scrisorii ei, pe Laura Mladin care îşi indica şi adresa din localitate : str. Friedrich Engels nr. 7. Spre surprinderea mea am constatat că la adresa respectivă nu există nici un fel de Laura Mladin, ba, mai mult, nu locuieşte acolo nici un student sau un tînăr capabil să fi scris acele rînduri emoţionante ale Laurei. Am mers mai departe cu investigaţiile şi, timp de o săptămînă, am căutat prin toate institutele de învăţămînt superior din Timişoara o fată cu numele de Laura Mladin. De data asta mă aşteptam să n-o găsesc şi într-adevăr n-am găsit-o. Totuşi, undeva în adîncul sufletului, sînt convinsă că Laura nu e o invenţie, că deşi se numeşte poate altfel (era firesc ca un singuratic să-şi

Confidenţe

Există o Laura Mladin?

ascundă adevărata personalitate), ea există, e o realitate, sînt convinsă că trăsăturile ei psihice sînt acelea pe care şi le-a creionat cu atîta luciditate. Convingerea mea e bazată pe faptul că am cunoscut la rîndul meu mai mulţi asemenea singuratici, că mă simt fără voia mea atrasă de aceşti oameni şi le caut prietenia, conştientă de faptul că, foarte adesea, universul lor sufletesc e infinit mai bogat decît al celor mult prea sociabili. Fără îndoială, singuraticii au un mare defect, pe care un prieten al meu îl numeşte — greşit, cred eu — laşitate. El susţine că singurătatea e o falsă problemă, că e vorba de fapt de lipsa de curaj a unora de a se manifesta în public, de a-şi afirma sincer, deschis, opiniile, de a lupta pentru ele, de a se bate cu faţa la adversari sau chiar de a se dărui din toată inima. Fără să-i resping cu totul afirmaţiile, consider că majoritatea singuraticilor au cu totul alte trăsături de caracter decît cele indicate de prietenul meu şi, în nici un caz, ei nu pot fi consideraţi nişte laşi. În susţinerea impresiei mele citez un caz pe care, de altfel, intenţionam să-l aduc la cunoştinţa colegilor mei, ca să zic aşa, spre „judecare".

Am o colegă mai în vîrstă decît sînt de obicei studenţii, are 29 de ani şi toţi admirăm la ea curajul de a fi început o facultate atunci cînd alţii au terminat-o de mult. Îi preţuim cu toţii experienţa de viaţă şi este prima căreia îi cerem sfatul cînd în viaţa unora dintre noi se ivesc situaţii de cumpănă. Şi iată că, în urmă cu un an, fata aceasta serioasă şi matură s-a îndrăgostit nebuneşte de un băiat de la Politehnică, de care-o despart nu mai puţin de 11 ani. O fi adevărat că dragostea nu cunoaşte vîrstele, dar noi, colegele fetei, aveam motive temeinice să ne îndoim de seriozitatea sentimentelor „puştiului" pentru care D. ar fi fost în stare, după propria ei expresie, „să se ia de piept cu Dumnezeu". Pînă la urmă, ceea ce trebuia să se întîmple s-a întîmplat. Cei doi au avut împreună un copil şi... „copilul" de 18 ani s-a speriat şi a fugit. De altfel, nimeni nu se aştepta ca el să aibă simţul de răspundere şi conştiinţa faptelor sale, pe care în mod normal le pretindem unui matur. Colega noastră D. a fost cîteva zile între viaţă şi moarte. Nefiresc pentru vîrsta ei, firesc, poate, pentru o femeie. A încercat chiar să se sinucidă. A refuzat cu îndărătnicie apropierea noastră, orice sfat pe care am încercat să i-l dăm. Noi, colegele, eram mult prea tinere şi nu aveam experienţa necesară pentru a şti ce trebuie să facem. Am încercat să rezolvăm situaţia cu ajutorul unui profesor de la facultatea noastră, dar nici el nu a reuşit să se apropie cu tact de D. Ei bine, cel care a reuşit să învingă „ataraxia" în care căzuse colega noastră a fost tocmai un singuratic, un om pe care nimeni nu-l ştia altfel decît retras, tăcut şi ascuns de tot ceea ce ne privea pe noi ceilalţi. Nu ştim cum a procedat, în ce mod a reuşit să-i cîştige prietenia, ştim numai că la un moment dat l-am văzut împreună cu D., căreia îi dispăruse starea aceea de apatie prelungită din care nimeni n-o putuse smulge. După puţină vreme am fost invitaţi la căsătoria lor. Sper că mă înţelegi acum cînd afirm că de atunci am mai multă încredere decît avusesem vreodată în aceşti singuratici capabili de asemenea surprize. Iată de ce nu mă îndoiesc de existenţa Laurei Mladin şi aş fi fericită să-mi acorde prietenia ei. O rog să-mi scrie, pe ea ca şi pe toţi ceilalţi singuratici de a căror nevoie de comunicare sînt mai sigură ca oricînd.

Silvia POP
Str. Diana nr 8
Timişoara

Învățămîntul științific universitar

Secolul nostru, al douăzecilea, cu toate numeroasele lui contradicții, constituie totuși, în esența lui viabilă, o afirmare fără precedent a inteligenței omenești. Mașinile imaginate și construite în această vreme, mijloacele de comunicație ajungînd pînă la dimensiunea crezută fantastică a călătoriilor extraterestre, construcțiile parcă desprinse din cele mai îndrăznețe visuri, dezlănțuirea — să sperăm — pașnică a acelui uluitor gigant care este atomul, transformările sociale care dau o nouă față lumii, toate acestea sînt fructul de aur al minții omenești.

Nu mai este de conceput astăzi o societate dezvoltată care să nu pună în centrul preocupărilor ei știința. Însăși producția materială ar fi frînată și chiar paralizată fără aportul continuu, înnoitor al ideilor și metodelor științei. Acest fapt are implicații dintre cele mai profunde asupra procesului fundamental al formării de cadre. Învățămîntul, în speță cel superior, trebuie să se adapteze realității contemporane, trecînd cu curaj peste rutină, anchilozare, suspendare scolastică. Și această adaptare trebuie să fie continuă, dinamică, mulîndu-se schimbărilor permanente și rapide din domeniul științei, în care un rol primordial îl dețin fizica, matematica, chimia.

Conducerea partidului și statului nostru acordă — așa cum s-a văzut și la ultima plenară a C.C. al P.C.R. — o atenție permanentă, substanțială, problemei dezvoltării învățămîntului superior, stimulînd o dezbatere deschisă și profundă de idei, în scopul realizării modernizării și adaptării învățămîntului la cerințele contemporane.

Redacția noastră, preocupată de a reflecta problemele ce frămîntă astăzi lumea universitară, s-a adresat unor cadre didactice de prestigiu ale Universității din București, unul din principalele focare de cultură ale țării, cu rugămintea de a ne răspunde la cîteva întrebări. La solicitările noastre au răspuns: de la Facultatea de fizică: prof. dr. docent **NICOLAE BĂRBULESCU**, decanul facultății, lector dr. **IANCU IOVA**, prodecan, conf. dr. **ION PETRE**; de la Facultatea de matematică-mecanică: prof. dr. docent **ROMULUS CRISTESCU**, prodecan, lector **DUMITRU SMARANDA**; de la Facultatea de chimie: prof. dr. docent **PETRE SPACU**, prorector al Universității, prof. dr. docent **DUMITRU NEGOIU**, prodecan.

— CARE SÎNT PRINCIPALELE PREOCUPĂRI PENTRU MODERNIZAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI SUPERIOR? ESTE NECESARĂ O DELIMITARE ÎNTRE PREGĂTIREA ABSOLVENȚILOR ORIENTAȚI SPRE ÎNVĂȚĂMÎNTUL MEDIU ȘI A CELOR CE URMEAZĂ A LUCRA ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ?

P. Spacu: Dacă vor exista două forme de pregătire a absolvenților, pentru învățămîntul mediu și pentru cercetare și învățămîntul superior, este necesară o pregătire comună minimă de 3—3½ ani. În etapa actuală a dezvoltării învățămîntului este imperios necesară o reducere a numărului de ore, începînd chiar de la învățămîntul mediu. De asemeni, cursurile universitare vor trebui concepute plecînd de la premisa nereluării noțiunilor predate în liceu. Pentru secția didactică vor trebui afectate ore din diferite discipline pentru completarea cunoștințelor generale.

N. Bărbulescu: Una dintre problemele-cheie ale actualului proces de învățămînt este necesitatea **cursurilor tipărite**. Dacă în Evul mediu profesorul era obligat de raritatea tiparului să-și țină cursul vorbit, în condițiile moderne o asemenea practică devine superfluă. Cred că cea mai eficientă formă de curs ar consta în discutarea problemelor neînțelese din lecția respectivă, desigur propunîndu-se citirea ei în prealabil de către studenți. S-ar asigura astfel **continuitatea** pregătirii, evitîndu-se eforturile „în salt" din preajma examenelor.

De asemeni, este necesară mărirea numărului de cadre didactice, în scopul efectuării unei bune verificări în cadrul seminariilor. Fiecare catedră trebuie să elaboreze note de curs, culegeri de probleme, îndrumător de laborator.

În ce privește perioada de studii, cred că pentru pregătirea absolvenților pentru cercetare și învățămîntul superior un singur an de studii este insuficient, iar pentru absolvenții ce vor merge în învățămîntul mediu, pregătirea didactică trebuie lărgită.

D. Negoiu: Absolvenții Facultății de chimie trebuie să fie capabili să se descurce în cele mai variate și noi probleme. Pentru studentul anului cinci este necesară o pregătire care să cuprindă toate ramurile chimiei. Dar trebuie ținut seama că trăim o etapă de disputare a diferitelor domenii, de specializare foarte îngustă. Susțin ideea completării cunoștințelor prin crearea unei rețele de cursuri postuniversitare mult mai lărgită.

R. Cristescu: Aș propune ca, după terminarea celor patru ani de studii, toți absolvenții să meargă **în producție.** Cei care doresc s-ar putea înscrie la doctorat, urmînd încă doi ani cursuri speciale în vederea pregătirii examenelor și lucrării. În acest fel, nu s-ar face delimitarea între studenții care se pregătesc pentru învățămîntul mediu și cei care vor lucra în munca de cercetare, delimitare pe care o consider neraționalâ în cadrul unei universități.

I. Iova: Cred că este necesară o îmbogățire a planurilor de învățămînt cu **discipline noi**, generate de cuceririle fizicii moderne, **obligatorii** pentru toți studenții, indiferent dacă se pregătesc pentru cercetare sau pentru învățămîntul mediu. După patru ani de studii generale, absolvenții care dovedesc aptitudini speciale pentru munca de cercetare se pot înscrie la una dintre grupele de specializare (fizică nucleară, corp solid, fizică teoretică, fizica macromoleculelor, geofizică, biofizică, electroradiofizică, optică și spectroscopie). Timp de un an s-ar studia în cadrul grupelor cele mai noi ramuri ale fizicii.

O măsură pe care o consider deosebit de utilă pentru stimularea gîndirii creatoare și interesului pentru noutate în știință constă în introducerea unor **cursuri libere**, care să informeze asupra celor mai noi cuceriri ale științei, ținute de specialiști competenți **din țară și din străinătate.**

D. Smaranda: Și eu consider că ar fi nedrept și chiar dăunător să pregătim pe unii studenți numai pentru cercetarea științifică, iar pe alții numai pentru profesorat. Totuși, există posibilități de delimitare, de exemplu, prin organizarea unor cercuri științifice de mare prestigiu, a căror conducere — **nu formală** — să fie asigurată de cadrele didactice cele mai competente și în care să se facă selectarea pe baza unui examen.

— DAT FIIND IMPRESIONANTUL RITM AL DEZVOLTĂRII ȘTIINȚEI CONTEMPORANE, CUM SE POATE ASIGURA ÎN TIMPUL ANILOR DE STUDII PE DE O PARTE O PREGĂTIRE SOLIDĂ, „CLASICĂ", IAR PE DE ALTĂ PARTE POSIBILITATEA INTRODUCERII IMEDIATE A ABSOLVENȚILOR ÎN CELE MAI NOI PROBLEME DE CERCETARE?

P. Spacu: În introducerea problemelor noi trebuie avut în vedere anul de studii de la care se poate începe acest proces de informare. Pentru anii I—II, „noutățile" trebuie date cu foarte multă grijă, **pentru a nu crea dezorientare** în procesul de asimilare a cunoștințelor. La anii IV—V este bine a se da toate ipotezele, pentru a-i învăța pe studenți să selecteze datele, să se orienteze în mulțimea informațiilor.

D. Smaranda: Aș scoate în evidență două aspecte ce ni se par esențiale: 1) sintetizarea rezultatelor așa-numite „clasice", pentru a se putea prezenta într-o formă mai condensată; 2) introducerea în permanență a rezultatelor esențiale actuale. Pînă acum s-a neglijat uneori primul aspect, în sensul că, mergînd pe linia modernizării, au fost lăsate deoparte o serie de rezultate clasice importante. Pentru a se putea aplica continuu principiul modernizării, planurile de învățămînt și programele analitice trebuie să fie mai elastice, iar stabilirea lor ar trebui să intre în competența directă a consiliilor științifice ale facultăților.

Realizarea dezideratelor menționate cred că ar face ca absolventul să nu mai piardă un timp enorm după terminarea facultății pentru a se pune la punct cu o serie de probleme cu care nu a venit în contact în timpul studenției.

— CARE SÎNT, DUPĂ PĂREREA DV., ROLUL ȘI PONDEREA ACTIVITĂȚILOR TEORETICE ȘI PRACTICE ȘI CARE ESTE MODALITATEA ÎMBINĂRII LOR JUDICIOASE? CARE ESTE, ÎN ACEST CONTEXT, ROLUL MATEMATICII ÎN ABORDAREA PROBLEMELOR DE FIZICĂ ȘI DE CHIMIE?

N. Bărbulescu: Se constată tot mai mult necesitatea acordării unei atenții deosebite activității practice, de laborator, mai ales în cazul formării cercetătorilor științifici. Dar, în condițiile în care grupele de studenți sînt foarte mari și procurarea materialelor de laborator presupune o filieră foarte complicată, care adesea nu duce măcar la rezultatul dorit, nu se poate asigura o cercetare de laborator judicioasă.

P. Spacu: Cred că mărirea considerabilă a numărului orelor de laborator, eventual prin reducerea activităților teoretice, ar duce la consolidarea mai temeinică a cunoștințelor. Nu avem nevoie de o mulțime de date reținute eventual pentru un examen, ci de înțelegerea profundă și complexă a fenomenelor în toate detaliile. Pentru aceasta este nevoie de o mai mare rețea de laboratoare, asigurîndu-se în acest fel fiecărui student posibilitatea efectuării unor lucrări complete, obișnuința de a construi o instalație necesară în studierea unui proces chimic.

D. Negoiu: Fizica și matematica formează obișnuința de abstractizare, atît de necesară și în însușirea chimiei. Dar consider că trebuie luat din aceste discipline numai ce este necesar.

I. Iova: Cunoașterea nemijlocită a fenomenelor naturii se face cu ajutorul experienței. Nimic nu se poate însuși și reține mai bine ca o experiență personală. Cred, de aceea, că raportul dintre orele afectate cunoștințelor teoretice și cele aplicative trebuie să fie astfel stabilit încît să permită fiecărui student ca din fiecare lucrare de laborator să facă o experiență proprie (în sensul didactic al cuvîntului). Pentru cunoașterea fenomenelor, în experiența proprie intră, în linii mari, obiectul cercetării și mijloacele de investigare. Din cadrul mijloacelor de investigare face parte, în mod indispensabil, și instrumentul matematicii. Dacă, cu 300 de ani în urmă, Galileo Galilei vedea în matematică o limbă cu ajutorul căreia putem citi în cartea naturii, necesitatea însușirii matematicii pentru cunoașterea științifică modernă este indubitabilă.

Matematica predată fizicienilor trebuie să cuprindă elementele strict necesare însușirii disciplinelor de profil și să preceadă, în ordine cronologică, disciplinele de fizică teoretică.

— CONSIDERAȚI CĂ STUDENȚII POT ÎNCEPE ACTIVITATEA DE CERCETARE ÎNCĂ DIN TIMPUL ANILOR DE STUDII?

D. Negoiu: În facultate primii pași în cercetarea științifică se fac în cadrul cercurilor științifice. Eficiența acestor cercuri se pare că a scăzut în ultimul timp. Mulți studenți se înscriu numai formal. Profesorul trebuie să intervină prea mult în lucrări.

P. Spacu: Este necesară o reorganizare a activității cercurilor științifice. Studenții preocupați în mod deosebit de munca de cercetare au posibilitatea să lucreze împreună cu profesorii lor, publicînd chiar lucrări în comun.

R. Cristescu: O activitate creatoare, cu obținerea de rezultate noi în matematică este posibilă, de fapt, după absolvirea facultății, cînd bagajul de cunoștințe este complet. Există, fără îndoială, și talente individuale, care se manifestă încă din timpul anilor de studii. Încurajarea și îndrumarea lor de către profesori și conferențiari cu bogată experiență în munca de cercetare duc la crearea de cadre noi și valoroase.

I. Petre: Cred că activitatea de cercetare poate și este bine să înceapă din anul III, cînd studentul lucrează la o anumită temă, putînd să o dezvolte și să o amplifice pînă în anul V, ca lucrare de diplomă.

N. Bărbulescu: Consider că **cercurile științifice se pot desființa,** instituindu-se în schimb **proiecte de cercetare** prin analogie cu cele de la politehnică. În cadrul efectuării acestor proiecte, studenții se vor obișnui cu munca de cercetare și vor fi antrenați într-o mai mare măsură în această muncă complexă.

★

Discuțiile noastre au fost — credem — substanțiale și au acoperit o mare parte din problemele ce frămîntă cadrele didactice universitare. În locul tradiționalelor „concluzii" ne permitem să facem o singură remarcă: este cu totul îmbucurătoare diversitatea de păreri existentă (ca, de exemplu, în problema repartizării absolvenților), ceea ce denotă cît de viu și de complex este învățămîntul universitar. Desigur, o stabilizare rapidă este strict necesară, însă procesul de modernizare nu se poate încheia niciodată. De aceea, coloanele revistei noastre vor rămîne în continuare deschise cititorilor, cadre didactice sau studenți, care doresc să-și exprime părerile în legătură cu problemele învățămîntului superior.

Masă rotundă realizată de Gabriela B. NICOLESCU

ARTE ZILE

Planul de traduceri anunțat de ELU anul trecut era foarte promițător. Numele autorilor promiși ne îndreptățeau speranța că vom putea citi fără decenii de întîrziere cărți intrate deja în patrimoniul culturii universale. Dar ELU continuă să ne păcălească, oferindu-ne... numele așteptate, dar pe cărțile cele mai puțin reprezentative. Din Sartre, de pildă, am citit... amintiri din copilărie ; romanele și piesele deloc. Simone de Beauvoir a fost de asemeni uitată ca romancieră. „Noul val" s-a tradus cu perseverență, dar Camus nu. Osborne ar merita o ediție completă, cum s-a procedat cu teatrul lui... Romain Rolland. De Lawrence Durrell ELU pare să nu fi auzit. Ș.a.m.d.

●

Numărul ultim al revistei „Familia" publică reportajul-anchetă al lui Romulus Zaharia, „Nu i-au suris zeii". Este minuțioasa reconstituire a vieții și activității savantului C. S. Dongorozi, pe care împrejurări potrivnice, ținînd de un climat științific refractar, l-au împiedicat timp de 14 ani să experimenteze „ o cale nouă de combatere a neoplasmului", mai precis o grupă de medicamente considerată la vremea sa de Pierre Lépine (Premiul Nobel), descoperitorul serului antipoliomielitic, drept „o ipoteză valabilă" în lupta împotriva cancerului. Pe lîngă aspectul literar și zguduitor omenesc al reportajului, reținem pledoaria pentru etică științifică, pentru adevăr, și invitația la o dezbatere căreia sperăm că presa noastră îi va deschide larg coloanele.

●

Casa de cultură a studenților din București a primit săptămîna trecută în gazdă turneul a două formații de teatru din Timișoara (a casei de cultură și Studioul studențesc de teatru al Universității). Printre piesele prezentate de oaspeți : „Insula" de Gellu Naum, „Dacă vine războiul" de Staffan Ross și „Om de treabă" de R. Vulpescu.

●

Expoziția de grafică și acuarele G. Tomaziu, deschisă zilnic între orele 11—14 (și în pauzele spectacolelor) în holul Teatrului de Comedie, este remarcabilă nu numai prin ținuta sa tehnică elevată, dar mai ales prin obsesia imponderabilului pe care artistul o propune drept profesiune de credință. Reținem ilustrațiile pline de noblețe la Mateiu Caragiale, ciclul Elementele (Pămîntul, Apa, Focul și Aerul), portretul Bunicului, Autoportretul și, mai ales, ciclul de 16 panouri — ROMÂNIA — inundat de o evanescență specifică peisajului carpatin.

patin.

●

Cinemateca bucureșteană a dedicat luna mai unei micro-monografii a filmului cehoslovac contemporan. Toți autorii „miracolului ceh" sînt prezenți în programul abonaților, la care se adaugă patru spectacole duminica dimineața (cu bilete la casă). Printre ele, „Curaj pentru fiecare zi" de Ewald Schorm, pe care vă sfătuim să nu-l pierdeți. Mai mult, ne-am bucura dacă filmele prezente la Cinematecă ar intra curînd și în repertoriul D.D.F.-ului.

●

Odată cu intrarea în funcție a programului „T V 2" și a unui număr sporit de ore de emisie... a scăzut nivelul filmelor prezente pe micul ecran. Săptămîna aceasta sînt programate cinci pelicule care — exceptînd „Valurile Dunării" — aparțin gustului sub-mediocru. Pe cînd un echilibru între calitate și cantitate ?

FESTIVALUL FESTIVALURILOR

(Urmare din pag. 1)

rîndul formațiilor corale, muzică de cameră, muzică ușoară, prezența conservatoriștilor să rămînă preponderentă. La Cluj au existat chiar premii pentru formații fără nici un profesionist și premii pentru formații cu profesioniști. Situația nu poate fi rezolvată numai printr-o precizare de regulament. Ar trebui ca și studenții „profesioniști" — de la conservatoare și institute de teatru să aibă un festival aparte. Lucru nu prea greu de realizat. Ar scădea lipsa acestora calitatea Festivalului de amatori ? Credem, dimpotrivă, că l-ar ajuta să-și atingă scopul și mai bine.

Dintre toate, teatrul studențesc ridică cele mai multe probleme. În discuțiile avute cu participanți la festivalul de la Cluj, cu membri ai juriului, s-a subliniat, printre altele, necesitatea renunțării la ajutorul regizorilor profesioniști. Aceștia (de obicei actori de mîna a doua) impun o viziune străină teatrului de amatori, care este în fond o creație colectivă, concepția montării și interpretării trebuind să fie rodul unor discuții comune ale tinerilor. Imitarea „perfecțiunii" scenice a spectacolelor profesioniste duce, într-o competiție inegală, la blocarea inițiativei, cultivînd în mod periculos inerția.

Au fost însă unele spectacole („Cadențele" Arhitecturii București, sau „Pic-nic pe cîmpul de luptă" al băimărenilor) în care s-au întrevăzut mugurii unei noi orientări, aflată încă într-o fază incipientă. În aceste spectacole s-a demonstrat că teatrul studențesc trebuie să fie un teatru de idei, de dezbateri tinerești susținute de oameni care să nu uite însă că se pregătesc pentru o meserie de inginer, doctor etc. și care în orele libere își consumă pe scenă talentul, entuziasmul tinereții sufletești. Tocmai de aceea studenții trebuie să fie lăsați să facă singuri teatru. În acest sens, experiențele Magdei Bordeianu și C. Ștefănescu sînt edificatoare, demonstrînd avantajele reprezentate de tinerețe în conducerea și concepția unei astfel de „trupe" teatrale.

Problema repertoriului — problemă cel puțin la fel de importantă ca și cele expuse mai sus — trebuie să stea în continuare în centrul atenției unor astfel de conducători spre a se evita situația festivalului de la Cluj, unde o mare parte din formații s-au prezentat cu piese de „bulevard", de un slab nivel artistic. Esențial nu este să se „pună pe scenă" mai bine sau mai rău niște texte oarecare, ci să se aleagă acele lucrări dramatice care vehiculează idei specifice și apropiate studenților.

Festivalul de muzică cultă s-a situat la un nivel net superior celorlalte ediții. Datorită repertoriului impus s-a obținut prezentarea unor lucrări deosebit de valoroase și diversificate ca stil. Au apărut de asemenea mai multe formații și soliști de muzică de cameră — această formă de apogeu a muzicii culte. Credem că specificul artei studențești ar trebui dat de o mai accentuată intelectualizare a interpretării, chiar la acești interpreți neprofesioniști. Și aici s-a constatat că un student poate asigura conducerea formațiilor studențești (sau un proaspăt absolvent al Conservatorului), dar aceasta numai sub supravegherea atentă a unui artist format care asigură echilibrul în pregătire — cum e cazul corului Universității din București.

Față de Cluj, la Iași s-a întrevăzut mult mai greu efortul de a detașa spectacolul de estradă studențesc de caracterul profesionist al genului. E drept, „estrada" este în criză, dar nu putem trece cu vederea faptul că fantezia și umorul studențesc rămîn mereu în deficit la acest capitol. În avalanșa de orchestre „beat" am așteptat zadarnic prezența unei formații de jazz. E inexplicabil cum acest gen atît de îndrăgit de studenți nu-și poate găsi interpreții.

Reuniți după mulți ani, cineamatorii au avut la Timișoara o discuție rodnică, se pare, cu forurile tutelare. Un mare număr de filme remarcabile a demonstrat posibilități nebănuite de afirmare ale tinerilor regizori. „Cărările apelor", realizat de Vasile Crețu, cîștigătorul marelui premiu, întrece în valoare multe producții de la „Sahia". Alături de el s-a remarcat spontaneitatea talentului lui Gelu Mureșan. Prezentat la televiziune într-o versiune arbitrar prescurtată, filmul lui Crețu a fost, evident, tendențios oprit de pe drumul afirmării. Un veritabil impuls ar putea primi mișcarea de cineamatorism prin dotarea materială, pentru eliminarea penibilelor momente în care intențiile nu se pot înfăptui din cauza lipsei celor mai elementare condiții tehnice, dar și printr-o grijă atentă față de pregătirea autorilor-amatori în cultura cinematografică.

Găsirea unor forme de permanentizare a stagiunii formațiilor artistice studențești, ca și necesitatea unei preselecții care să verifice potențialul formațiilor participante la festival sînt ultimele noastre deziderate, ca trăsături generale constatate pe întreaga desfășurare a maratonului artistic de care vorbeam la început.

CRONICAR

Lecția de pictură

S-a editat un album cu desenele copiilor la expoziția internațională din 1965—București. În 1965 vedeam pentru prima oară la un loc atîtea desene bune ale unor copii cu respirația precipitată de culori. Eram uluit și ascultam sala ce descoperea superlativ fermecătoarea naivitate a copiilor. Fără murmurul sălii aproape, cu albumul înainte, găsesc acest „elogiu al naivității" un tic verbal jignitor. Copiii ajung la adevăr pe drumul cel mai scurt. Nu-i ascultăm suficient și avem impresia că nu vorbesc. Și într-o expoziție a copiilor înmărmurim ca în fața unor martieni. Și facem încă o greșeală : aceea de a descoperi cît sîntem de înțelepți noi descoperindu-i pe ei. De altfel, ne minunăm destul de inexact și în fața unei cărți cu pictură rupestră. Observăm foarte tîrziu că am fost din prima clipă artiști. Artist, adică cel ce iubește tot și, din această pricină, vrea să înțeleagă.

Copiii nu văd lumea deformat, ci în forma ei cea mai reală, adică realitatea legăturilor omenești în scara valorică a ideilor. Ordinea și mărimea sînt mereu regîndite și, ca vechii egipteni, copilul dă fiecăruia partea din spațiu ce i se cuvine. Un flutture e gigantic în primul plan și un elefant stă minuscul și perplex la orizont. Bunătățile lumii se reîmpart mereu. Copiii nu fac ordine, ci descoperă ordinea sentimentelor lumii. Motivul, tema se aleg de la sine. Ei nu desenează decît ce-i interesează. Deci nu fac compromisuri, maturitatea e astfel numai fructul exercițiului. Fiind foarte uimiți, fiind mereu uimiți, n-au timp să mintă, să fie părtinitori. Subiectivitatea lor e obiectivă și esențială.

Un băiat american de la Okas desenează „Un american cumpărînd" ; un băiat din Danemarca „Doi băieți tăind lemne". Probabil că aceasta trebuie să fie cheia formulei „legătura cu viața". Și chiar pisicile nu sînt niște copilării, o pisică seamănă cu un sergent de stradă, iar o alta cu chipul bunicii irascibile.

Fără voie ajung la cele zece porunci : să nu minți, să nu rîvnești, să-ți respecți învățătorii... etc... etc...

Copiii oficiază încă o dată legile picturii pentru noi. Să nu le ignorăm, să învățăm să iubim realul.

Tudor OCTAVIAN

casandra

Studioul I. A. T. C. prezintă

„Viaţa e un vis"

Calderon de la Barca voia să ne mărturisească, în primul rînd, un gînd de o tristeţe pascaliană: viaţa e un vis. Aşa cum visul poate sfîrşi în orice clipă în somnul cel mai adînc sau în deşteptare, tot aşa viaţa e ameninţată mereu să devină moarte. Viaţa, personajul principal al piesei lui Calderon, despre care se vorbeşte, implicată în toate replicile, dacă ar fi apărut pe scenă, ar fi purtat două feţe. Altfel spus : ar fi purtat o mască ca să acopere şi să dezvăluie apoi adevărul ; viaţa ca o cheltuire absolută, nefericită de instincte, de timp şi (după un proces de metamorfoză barocă) viaţa înţeleasă ca detaşare înţeleaptă, calmă a filozofului.

Ce vrea să spună regizoarea Nicoleta Toia ? Ea a decis să ascundă în clar-obscur şi în culise pesimismul lui Calderon, poruncind reflectoarelor să urmărească cu o atenţie exclamativă pe Segismundo. I-a dat acestuia relieful hiperbolic al titanului renascentist, i-a subliniat lupta cu prejudecăţile proprii (ale absolutului, ale instinctelor dezlegate de orice oprelişti), lupta cu prejudecăţile celorlalţi (conformism, teama de destin).

Iată-l pe Segismundo acum de două ori personaj principal. O dată cerut de intrigă şi încă o dată ca prim mesager al cugetărilor autorului. Însă actorul Sandu Popa n-a înţeles acest lucru ; cu una sau două excepţii (Cornel Coman, George Stilu de la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra", singurii din colectivul de realizare al piesei care nu sînt studenţi), ceilalţi i-au urmat exemplul şi n-au înţeles nici ei. Fiecare dintre aceştia au stat departe de rol cu centimetri şi metri de înţelegere. Sandu Popa s-a înşelat cînd a crezut că adăugînd vocii un patos furibund rezolvă personajul. A fost linear, monoton. Astolfo (Florin Tănase), rivalul la tron şi iubire al lui Segismundo, a fost o prezenţă ştearsă, n-a comunicat nimic spectatorului. Rosaura (Aimée Iacobescu), asezîndu-se mereu, fără să se plictisească, în poziţii exaltate, cu ochii plini de demenţă pasională confecţionată, a recitat rolul fără să-l descopere. În Clarin, rol care s-a bucurat de replici deosebit de inteligente, Anton Tauf a fost doar atît : un băiat simpatic. Muzica (Simion Ulubeanu) a existat ? Costumele (Gina Tărăsescu) şi decorul (Sorin Haber), excelente în sine, pline de poezie, puteau servi mai bine textul şi intenţiile regizorale. Mişcarea de scenă însă a fost sugestivă, interesantă, deosebit de interesantă uneori.

„Viaţa e un vis" este una din piesele definitorii ale lui Calderon de la Barca ; reţeta maestrului în efecte dramatice a servit aici unui conflict profund şi grav de idei. Regizoarea a încercat o interpretare modernă si a reuşit un spectacol unde, dincolo de rezultate modeste, se observă intenţii minunate, însă deservite mai ales de actori etc. etc.

Sandra MIRON

CRONICI ŞI RECENZII

Biografia poetului

Se pare că poezia, întocmai ca natura, are şi ea compensaţiile ei de vreme ce după intemperiile unor compuneri, a căror gîndire poetică e complet dezarticulată, dacă nu chiar inexistentă, ne ferceşte cu cîte o revărsare de poezie veritabilă, peste undele căreia ne aplecăm chipul şi sufletul cu o emoţie aproape juvenilă. După pletora de versuri care, vorba lui Marin Sorescu, nici nu înroşesc, nici nu albăstresc hîrtia de turnesol, produs al unor făpturi mult mai incerte decît prezumtivii extratereştri, iată-ne din nou în faţa unui poet cu o identitate şi o biografie, care vine dintr-un sat cu un nume predestinat pentru poezie — Limpeziş —, are trei surori ale căror nume sună ca un verset de colind — Ana, Maria, Milica, —, îşi închină prima carte de poezie părinţilor, e copleşit de nostalgia copilăriei, într-un cuvînt, e un poet virtual.

Bucuria noastră e cu atît mai mare cu cît pe autorul ce-l recenzăm astăzi am avut intuiţia de a-l fi publicat mai întîi în „Luceafărul" în 1964, iar apoi de a-l fi recomandat cititorilor studenţi în primul număr al revistei „Amfiteatru".

Dacă încă de la primele apariţii Gheorghe Istrate se anunţă ca un talent cu mari resurse lirice, trebuie să spunem că volumul recent apărut, „Măştile somnului", ni-l înfăţişează cu o personalitate poetică distinctă, versul său avînd încărcătură şi culoare, o pregnanţă a metaforei care se impune. Gh. Istrate a căpătat de asemenea ştiinţa, subestimată de mulţi debutanţi, de „a centra", cum obişnuieşte să spună Dragoş Vrînceanu, o idee poetică, un sentiment, un gînd revelator.

După referirile de la început privind unele date concrete pe care ni le revelează poezia lui Gheorghe Istrate, cititorul neavizat ar fi tentat să creadă că avem de-a face cu o poezie în care abundă epicul. Dimpotrivă, autorul nostru este prin excelenţă un liric şi, încă, pe deasupra, unul dintre aceia cărora li se potriveşte caracterizarea dată de Gorki lui Esenin — un organ al naturii făcut pentru poezie.

Universul acestui lirism este deopotrivă teluric, gnomic, domestic, fapt deloc nefiresc pentru un rapsod al lumii Bărăganului, cu folclorul ei aproape ancestral, sinteză a unor obiceiuri, rituri, credinţe, mituri din vremi imemoriale. În această ordine de idei, Gheorghe Istrate se învecinează cu Ion Gheorghe, Ştefan Bănulescu, Florenţa Albu sau mai tînărul său confrate George Alboi, cu toţii fii ai Bărăganului.

Spre deosebire însă de majoritatea rapsozilor Bărăganului, Gheorghe Istrate este de o sentimentalitate duioasă, cuceritor de sinceră, cîntecul său e descîntat, şoptit, mai ales în ciclul „Măştile somnului", din care nu ne putem abţine să cităm cîteva strofe ale poeziei „Masca de jale" : „Meştere, meştere / Cine mi te-a pus să juri ? / Trece vorba ca un glonţ / Dintr-o gură-n alte guri. / / Ce femeie ţi-ncovoaie / Pleoapele mereu a ploaie / Si-ţi aruncă în veşminte / Praf sălciu de oseminte, / Oboseală de-aşternut / Să-ţi rămîie graiul mut ? / / Anei, poate, nu cumva / I s-o însera-n basma / De-o să-ţi cadă într-un gînd / Trupul ei prelung şi blînd ?".

Şi iată-l pe poet şi în postura pictorului viguros care foloseşte pasta densă, culorile primordiale : „Pămînt clocit de berze, scrum de tuci, / Blăni învărgate-n ochiul zilei / Ierburi rostogolite-n vălătuci / Pe pulberea dospită a reptilei / / Pămînt cu lespezi linse de şopîrle, / Amiază fiartă năduşind a ploaie, / Vîntul în galben se azvîrle, / Cerul acreşte în noroaie".

Chiar în strofele citate, sensibilitatea poetului are o deosebită acuitate, registrul de percepţie dovedindu-se foarte nuanţat, capabil să reţină mişcări infinitezimale, tonuri dintre cele mai subtile.

Cu precădere un poet al satului, eliberat însă de orice fel de complexe faţă de universul citadin, Gheorghe Istrate se afirmă ca un poet modern, legat organic de realitatea şi de tradiţia poetică românească, în plin proces de maturizare, capabil să ne ofere noi revelaţii în viitor.

Niculae STOIAN

Publicul

Am militat la această rubrică pentru un repertoriu elevat, divers, al Operei Române din Bucureşti. În această stagiune, în mare parte propunerile noastre au fost ascultate. Dar sala rămîne goală la „Pelléas şi Mélisande", ori „Falstaff" la „O noapte furtunoasă", sau „Ora spaniolă". Se umple însă pînă la refuz la aceeaşi şi aceeaşi „Traviata" (nu singura operă genială prezentă în repertoriul instituţiei). Ce să facă artiştii, cum să cînte cu plăcere într-o sală goală ? Încercările de culturalizare, de insuflare în rîndul publicului a operelor de mare valoare se izbesc de multe ori de nepăsarea şi închistarea celor cărora le sînt adresate. Ştiţi că orice instituţie artistică are un plan de încasări ? Prozaic, dar adevărat ! Cine poate deci să-şi permită a prezenta la infinit lucrări nerentabile, oricît de valoroase ar fi ele ? Şi atunci încep concesiile, iar cercul vicios se închide. S-au propus ca remedii ridicarea nivelului artistic al protagoniştilor, amplificarea mijloacelor de reclamă etc., dar nimeni nu îndrăzneşte să vorbească despre inerţia spectatorului. Şi mai grav devine cazul atunci cînd acesta este student. Nu o dată viitorii intelectuali au lăsat fără nici un fel de părere de rău scaunele goale la spectacole de ţinută pentru a urmări şi aplauda frenetic pe cine ştie ce Aurelian Andreescu... Mi-amintesc de o excelentă iniţiativă a aceleiaşi Opere Române, care în urmă cu un an organizase un ciclu de conferinţe din istoria genului pentru studenţi. Şirul manifestărilor s-a întrerupt la modesta cifră de trei, din lipsă de... combatanţi, deşi pe scenă se aflau cele mai alese forţe ale cîntului românesc. Acum cîteva zile corul „Madrigal", care suplimentează numărul concertelor în străinătate, pentru a face faţă cererilor de bilete, a cîntat la Casa studenţilor din Bucureşti cu 66 de oameni în sală ! Sînt ţări în care studenţii (şi nu numai cei de la Conservator) urmăresc concerte sau spectacole de operă întregi cu partitura în mînă. La noi, uneori la recitalurile de lieduri sau de cvartete, îţi alegi locul care-ţi convine în sala pustie, deşi biletele studenţeşti nu depăşesc în general modesta sumă de 4 lei, iar pe scenă se află Martha Kessler sau Ştefan Ruha. Nu vreau să generalizez lucrurile, căci am cunoscut mulţi studenţi, fie ei medicinişti sau politehnişti, cu serioase cunoştinţe muzicale şi artistice în general. Dar astăzi am vrut să fiu sincer, să spun nişte adevăruri de care lumea în general se fereşte în mod inexplicabil. Spectatorule, înalţi sau cobori un artist, dar de multe ori tu eşti cel care-i viciezi gustul, împingîndu-l spre lucrări facile, exterioare, dar cu „succes la public". Această atitudine este însă ca un bumerang. Te va costa tot pe tine, şi e păcat.

Cristian MIHAILESCU

Gioconda fără surîs

Una din problemele acute ale filmului nostru era şi este scenariul. Căutînd să o rezolve, Malvina Urşianu pleacă la lucru cu un scenariu premeditat complex, încărcat cu date şi fapte biografice. De fapt nu scenariul se bucură de această complexitate deliberată, ci personajele. Două portrete — Irina, inginera de prestigiu, dar cu o... „viaţă particulară" searbădă, refulată în urma unui eşec sentimental, şi Caius, poetul ratat, rod nefast al unei familii boiereşti — sînt creionate cu obstinenţă. Timp de o oră şi ceva cei doi discută, povestesc spectatorului vrute şi nevrute, repetă în amănunt o fişă biografică încărcată şi obositoare. Fără pauze, un flux de dialog indiferent cadrului de filmare (lungi discuţii în automobil — mai ales) ne comunică o problematică umană interesantă, dar ţinînd mai mult de tematica şi capacităţile de expresie ale romanului. De la început, din datele expuse cu sîrg, incompatibilitatea celor două destine a fost postulată. O altă femeie îl va urma pe Caius — dar asta nu prea are importanţă ; Irina va reveni la munca ei în aceeaşi situaţie ca la început. Totul „s-a spus", s-a consumat în planul vorbelor.

Filmul Malvinei Urşianu, se va spune, „ridică probleme", da, dar nu e film. Există cîteva sublinieri pur filmice, cîteva figuri pasagere nespus de expresive (o elevă, un tînăr dansator, o soacră) şi mai ales un final alert în care relaţiile eroilor sînt sugerate cinematografic. Paradoxal, secvenţele finalului sînt foarte bune, mai ales pentru că personajele sînt separate şi nu mai pot dialoga. De aici, de la goana disperată a maşinii între o gară şi alta, filmul de-abia putea începe.

Eugen PATRICHE

Un km² de... studenție

Cînd îi faci cunoștința, tîrgul de pe apa Mureșului se prezintă simplu și politicos. Străzile umbrite de copaci, urmărind liniile curbate ale colinelor pe care sînt așezate, respiră liniște și calm.

Ai crede că nimeni și nimic nu poate tulbura calmul acesta de peisaj expus numai și numai admirației...

Și iată că în răstimpuri grupuri mai mult sau mai puțin gălăgioase, cu figuri liniștite sau zîmbitoare, rîzînd sau consumîndu-și problemele în spatele unor ochi preocupați, te anunță că aici trăiesc și muncesc tineri. Drumul nu este lung; cantina, căminele, clinicile sau terenurile de sport se află pe o rază de aproximativ 1 km și toate formează un mic orășel studențesc, un orășel din care nu lipsesc nici magazine cu profiluri diferite, special amenajate pentru uzul studenților, nici chiar o braserie a „Universității" unde la o cafea sau la un pepsi poți discuta în voie despre dragoste, studiu, muncă, literatură, modă.

★

Ce se întîmplă pe acest kilometru patrat de studenție? Este întrebarea legitimă cu care am pornit să investigăm amănuntele vieții și muncii cotidiene din acest „oraș universitar". Însumînd uproape 3 000 de studenți ai celor trei institute (I.M.F., Institutul pedagogic și Institutul de teatru), tinerii sînt instruiți de către cadre didactice cu o înaltă calificare. Un corp profesoral de prestigiu, nu se poate să nu influențeze pozitiv formarea tinerelor generații de medici, farmaciști, actori sau profesori. Astfel, exigențele față de cunoștințele studenților sînt maxime și acest fapt dublat de conștiinciozitate, dragoste pentru meserie a studenților, într-o atmosferă de profund respect față de profesori și valoarea lor, au făcut ca generațiile de absolvenți de la Tg. Mureș să fie bine cotate în țară și în străinătate.

★

În momentul de față problemele principale ale studenților sînt pregătirea examenelor, cu varianta ei: promovarea examenelor restante, pentru care conducerea I.M.F. a asigurat toate condițiile materiale — substanțe de studiu, aparatură, cursuri — și... sesiunea cercurilor științifice studențești, care anul acesta își desfășoară lucrările (85 de comunicări) pe patru secții. În această ultimă privință comisia profesională a creat un comitet de organizare pentru asigurarea condițiilor optime de prezentare a lucrărilor. Au apărut fișe noi, bibliotecile fiind mai bine înzestrate cu ultimele publicații de specialitate, numărul cursurilor litografiate ridicîndu-se la un nivel satisfăcător față de ultimele sondaje.

★

Rezultate?

Am aflat că în anul I Farmacie, din aproximativ 50 de studenți, cam 20 au medii generale de 10 după prima sesiune, iar în anii mai mari cine are media 8 se luptă să o ridice. La unul din examenele trecute (nu are importanță care, lucrurile se prezintă generalizat) conf. dr. Pop D. Popa s-a adresat astfel studenților, semnificativ: „Stimați colegi doctori, întrebați pe medicii de circumscripție cu care faceți practică dacă pot găsi ușor răspunsuri la problemele academice la care dv. ați răspuns acum cu brio. Felicitări!"

★

Echipele de teatru profesioniste și cele ale studenților de la institut sau ale studenților amatori (trei echipe) imprimă orașului o bogată activitate teatrală și una din ocupațiile studenților mureșeni este vizionarea sau participarea directă la elaborarea acestor manifestări artistice. Astfel, o „evadare" din careul kilometrului patrat reprezintă (în afara excursiilor pe malurile Mureșului sau pe dealurile împădurite din vecinătate) sălile de teatru din centrul orașului.

Așezat pe una din liniștitele străzi ale Tg. Mureșului, Institutul de teatru dezvăluie puțin cîte puțin indiscreției noastre intensa activitate care se susține aici. Este ora 16,30. La etajul I, în sala Caragiale, în mijlocul mulțimii de oglinzi care imită fidel mișcările, multiplicîndu-le în spațiu, anul II repetă. Vocile se ridică sau coboară, alternează, se răresc și se readună, ca într-un caleidoscop fantastic.

Ultimul an prezintă patru spectacole pe săptămînă, sala este plină, și acest oscilograf — publicul, demonstrează succesul. De la sufler pînă la actorul principal piesele sînt susținute de către studenți și astfel pregătirea este completată, experiența scenică fiind una din componentele esențiale ale unui actor de valoare.

Astă seară spectacolul „Gaițele", de Kirițescu, în sala institutului.

★

Deasupra intrării unei clădiri din centrul orașului o placă de sticlă roșie identifică un loc întotdeauna aglomerat: „Clubul studențesc". Ne întîmpină indistinct, dintr-o parte frînturi de melodie la chitară și baterie, din alta muzică populară și ritmuri de pas fără îndoială ale echipei de dansuri populare. Într-una din camere se discută ultimele amănunte ale unui viitor spectacol. De la Iași mureșenii s-au întors cu nu mai puțin de șase premii care le-au adus locul trei pe țară, după București și Timișoara. Așa că de la spectacolul pe care-l vor da în oraș pretențiile sînt mai mari ca oricînd!

Dar treaba nu merge ca pe roate, cum s-ar părea. „Ne trebuie un club mai mare în care să avem posibili-

tatea de a repeta concomitent cu mai multe formații. Căci sala, cînd e ocupată de echipa de dansuri moderne și noi de la estradă așteptăm, cînd invers.

★

Nimic neobișnuit, nimic aureolat la mureșenii cunoscuți. Sînt oameni cu bucurii și frămîntări personale sau comune întîlnite pretutindeni. Nu se poate spune ceva special în ceea ce-i privește. În orice caz înveți aci că fiecare om are ceva frumos în el și ceea ce-l deosebește de altul nu este cantitatea de plusuri pe care le conține, ci drumul pe care-l alegi pentru a le cunoaște și deci a le cultiva.

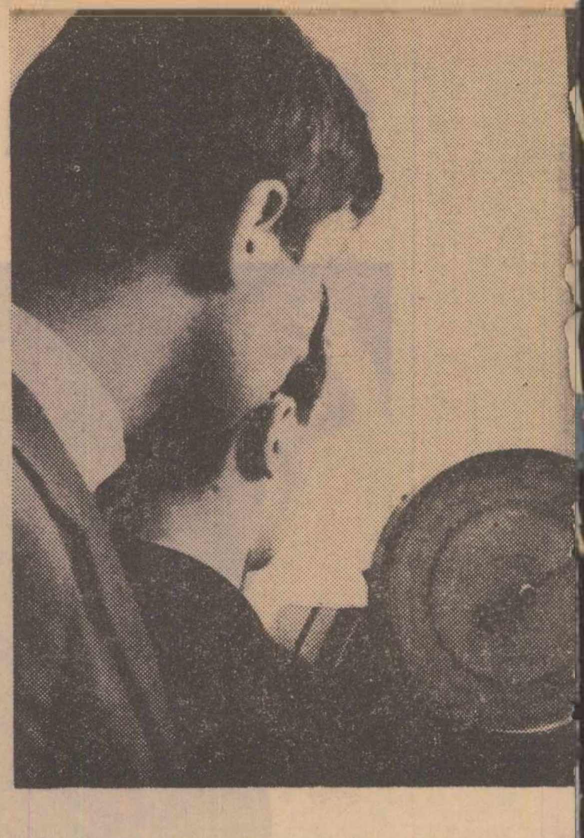
Radu TIMOFTE

În vacanța de vară

Excursii peste hotare pentru studenți

Proaspăt înființatul Birou de Turism pentru tineret de pe lîngă Comitetul Central al U.T.C. organizează în vacanța de vară excursii studențești peste hotare. Vor participa la aceste excursii studenții recomandați de o susținută activitate profesională și obștească, membrii cei mai activi ai formațiilor culturale și sportive. O parte însemnată din costul excursiilor va fi suportată de Comitetul Executiv al U.A.S.R. urmînd ca restul sumei să fie acoperit prin contribuția individuală a studenților. Țările cu care s-au contractat deja astfel de excursii sînt: R. P. Bulgaria (cu 250 de studenți în timpul Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților de la Sofia), R. P. Ungară, R. P. Polonă, R. S. Cehoslovacă, Marea Britanie și Franța. Sînt în curs de definitivare acorduri similare cu alte țări. Informații amănunțite privind costul și durata excursiilor precum și alte condiții de participare se pot obține la comisiile de turism ale Comitetelor U.T.C. din centrele universitare.

(În numărul următor vom reveni cu amănunte privind acțiunile turistice studențești din țară.)

INTERN

Intru pe poarta Institutului de petrol, gaze și geologie din Capitală și, la-nceput, mi se pare la fel de obișnuit ca toate celelalte institute: o avalanșă de studenți, pauze cu discuții înfierbîntate, seminarii cu sau fără surprize, un club mobilat elegant etc, etc. Caut să pătrund dincolo de obișnuitul acestor lucruri, să „forez" — cum le place petroliștilor să spună — în atmosfera preocupărilor lor și să aflu...

RENȚEA—CLUB '68

„Să se facă răcoare" și-au zis cîțiva entuziaști, fără alte îngrămădiri de metafore și, ca prin minune, s-a și făcut. În fața cabanei Rențea, ascunsă de discreția brazilor, o bătaie veritabilă cu bulgări de zăpadă, e tot ce poate fi mai potrivit acum, cînd asfaltul bucureștean se pregătește să devină cartilaginos. Începătorii într-ale schiului, și mai ales începătoarele stîrnesc hazul colegial al inițiaților. O oboseală de ceasuri pînă-n seară și schiurile sînt purtate ca niște trofee spre cabana tăcută care se umple de cîntec. Fiecare cameră are cîntecul ei și fiecare cîntec e înregimentat în două mari titluri: „The raza" (cică: Zaraza) și „The naticii" (Zănaticii). Sînt de altfel pseudonimele celor 60 de studenți plecați în vacanță la Rențea și care, cu fiecare zi născoceau cîte ceva. De pildă o seară de iluzionism. Din grup se desprinde marele iluzionist (are peste 1,80 m.!) care transportă spectatorii cu imaginația într-un spațiu de fals hipnotism. Între timp, caricaturiștii imortalizează cu repeziciune cele mai reușite improvizații: recitări, dansuri moderne, scheciuri de haz, epigrame cu adresă precisă.

Cînd a trecut vacanța? S-au întors hotărîți să reia o parte din bucuriile trăite în tovărășia zăpezii, aici, în institut.

Un afiș invită pe doritori să vizioneze filmul de scurt metraj „Rențea—club '68". Din nou cîntece, caricaturi, glume. Iluzionistul Iuliu Angelescu din anul II Geologie (mă asigură că a luat toate examenele, dar nu prin iluzionism) susține un număr convingător. Treceri spontane de la muzică la vers, de la discuții aburite de cafele privind documentarul, la dans. Atmosfera de intimitate, de căldură, și spontaneitate se întregește într-o regie bine gîndită. Își promit să se revadă curînd. Pînă atunci însă, membrii clubului Rențea, cum s-au botezat pînă la urmă, merg împreună la concerte, în excursii. Sînt nedespărțiți ca acolo sus, la cabană.

80 DE STUDENȚI ȘI O DESCOPERIRE SENZAȚIONALĂ

Bocșa Română — Ramna—Berzovia. Un popas obișnuit al studenților — viitori geologi — hotărîți să foreze deocamdată cu ochii minții adîncurile. Un popas care a durat două veri consecutive.

La 5 dimineața începea febra căutărilor: prin munți, prin mlaștini, prin mărăcinișuri, cu o întreagă aparatură de cercetare tîrîtă greoi și încăpățînat. Uneori se agățau încrezători de șubrezenia crengilor vreunui copac, alteori traversau un loc mlăștinos, ferind în fel și chip aparatura costisitoare.

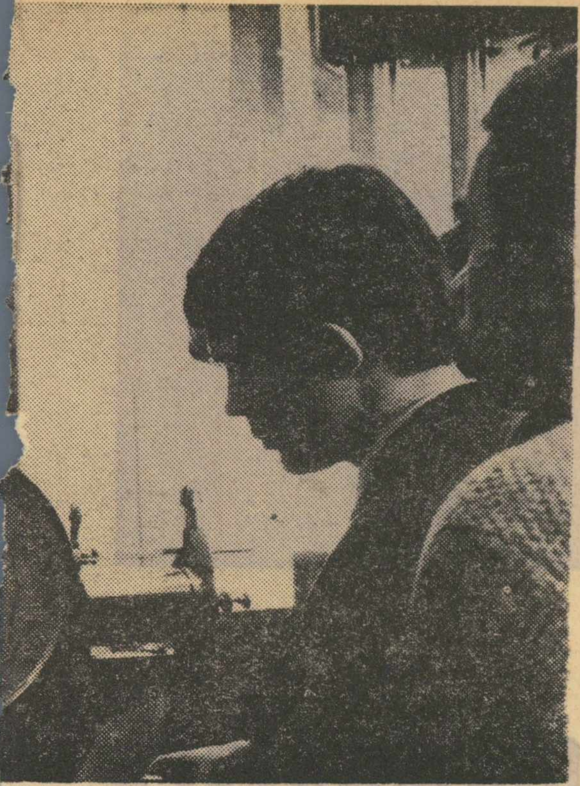
Din zori pînă tîrziu executau măsurări topografice,

gravimetrice, magnetometrice. Calculau, adunau datele, delimitau terenuri. Și din nou la drum.

„Era al dracului cu topografia, ne spune Mărgărit Duicu. Trebuia să defrișăm și să păstrăm o direcție clară prin mărăcinișuri și ape. Odată, am rămas într-o apă cu lipitori. Simțeam cum mă afund. Băieții îmi aruncau crengi de pe mal. Un maldăr de crengi. Am trecut".

Fiecare dintre cei 80 are o întîmplare a lui, o amintire „frumoasă" cum o numesc simplu, banal. Și de fiecare amintire se leagă o dată, o cifră calendaristică însemnată cu trudă și bucurie. Astăzi truda lor este îngemănată într-o lucrare științifică intitulată „Rezultatele cercetărilor geofizice din zona Bocșa — Ramna — Berzovia și interpretarea lor geofizică" — susținută de un colectiv de studenți (Mănegut Paul, Rădan Sorin, Ciută Victor anul V, Lakatos Svetlana, Constantinescu Șerban, Ciocîrlan Alexandru — anul IV) sub îndrumarea șefului de lucrări Con-

MEZZO

stantin Calotă care l-a urmat şi îndrumat zi de zi în timpul practicii. Lucrarea a luat premiul I în cadrul celei de a XIII-a sesiuni a cercurilor ştiinţifice studenţeşti pentru afirmarea şi demonstrarea unei îndrăzneţe ipoteze: aflarea fierului în regiunea investigată care se poate adeveri (sau nu) abia după ce Comitetul geologic va trimite acolo două sondeze. Tot ce dorim neobosiţilor începători în ale cercetării e ca ipoteza lor să fie... de fier!

CU UN INTERMEZZO DE 100 DE CAFELE...

„Azi... orele 19, fetele de la căminul Rahova vă invită să petreceţi o seară plăcută la clubul din incinta I.P.G.G."

Studenţii anilor IV şi V Tehnologie, experimentaţi în invitaţii şi în întîlniri de acest gen, s-au grăbit, în frunte cu Roşca Adelina, să dea o mînă „concretă" de ajutor. S-au expediat invitaţiile fulger, s-a pregătit sala clubului ca o primăvară şi un grup de cîţiva entuziaşti s-au pus încăodată la punct cu tonalităţile din „Gaudeamus" — cîntecul de salut închinat celor care urmau să fie primiţi. După o zi de febră a pregătirilor — seara mult aşteptată! Gazdele anunţă oaspeţii ca la castelele medievale. „Soseşte Cezar şi Cleopatra! Soseşte..." Nu le mai anunţăm „titlurile de onoare" pentru că nu ne-ar ajunge întreaga gazetă. Şi s-a dansat pînă după miezul nopţii cu un intermezzo de o sută de cafele plus suplimentul caricaturistului... Zahiu.

DIALOG STUDENŢI — PROFESORI DESPRE VIITORUL I

Au intrat în obişnuinţă la I.P.G.G. întîlnirile studenţi — profesori, ori de cîte ori se iveşte o problemă; şi la ora actuală problema nr. 1 pentru viitorii absolvenţi, e opţiunea pentru un viitor bine gîndit. Aşa că, recent, au dat sfoară-n ţară, cum spune proverbul, şi iată-i pe geofizicienii anului IV într-o discuţie cu ilustrul profesor Sabba Ştefănescu, cu Liviu Constantinescu, şeful catedrei de Geofizică şi cu directorii secţiilor de Geofizică din Ministerul Minelor şi Petrolului, cu directorul Institutului de geofizică aplicată.

Rostul acestei întîlniri se frămînta mai de mult în rîndurile studenţilor, mai cu seamă că, mulţi dintre ei erau nehotărîţi în alegerea proiectelor de stat. Şi cum în cadrul geofizicii există cîteva posibilităţi de specializare în meseriile de gravimetrie, geofizică de sondă, seismică, etc, la solicitările studenţilor, invitaţii au trebuit să deruleze un film de lung metraj al perspectivelor acestor meserii, fiecare în parte cu o destinaţie sigură în economia ţării noastre.

Cuvîntul profesorului Sabba Ştefănescu a entuziasmat pe tinerii audienţi prin detaliile privitoare la viitorul geofizicii şi pregătirea cadrelor în ramurile ei cele mai pregnant solicitate. De acelaşi interes s-au bucurat mărturiile reprezentanţilor din ministere, care au citat unele întreprinderi în care viitorii absolvenţi îşi vor putea desfăşura activitatea şi au precizat unele probleme puse de structurile geologice care stau în atenţia institutelor de specialitate din ţară.

O atmosferă de lucru, de gravitate, de gînduri susţinute de o viziune concretă, palpabilă, a realităţilor. Reuşita acestei seri s-a datorat personalităţilor de prestigiu — cum ne spuneau studenţii Harnaş Doina şi Cristea Paul — omiţîndu-se modest. Poate pentru faptul că ei erau principalii organizatori.

EPILOG

Se obişnuieşte, în limita unui spaţiu publicistic, să se puncteze cîteva concluzii. Nu o vom face, mai cu seamă că, omiţînd fără vrere o mare parte din iniţiativele acestor căutători de frumos, s-ar putea să-i nemulţumim. Îi lăsăm dar, să împărtăşească singuri de-acum, prin intermediul gazetei, tot ceea ce plănuiesc şi înfăptuiesc în amfiteatrele vaste ale acestui institut de prestigiu.

Marta CUIBUŞ

ORELE STUDENŢIEI

ORA ŢIŢEICA

— Trebuie să opresc prima persoană cu înfăţişare de student în dimineaţa asta şi să improvizez un interviu.

— Enculescu Marilena, anul III Fizică.

— Viva Maria! Vedeţi ce repede începe un dialog? Unde mergeţi acum?

— Nu pot să vă dau decît un răspuns complicat: merg la un curs, dar, de fapt, nu merg acolo. Trebuie să fiu la 9,30 în amfiteatru şi, formal, nu am această obligaţie. Aţi putea să mă înţelegeţi mai bine dacă sînteţi studentă.

— Şi nu semăn cu o studentă? Cu o studentă model poate că nu, dar cu o studentă în general?

— Să zicem că inima îmi spune DA.

— Atunci am să înţeleg.

— Sînt în anul III, dar merg să ascult un curs pe care-l ţine prof. dr. Şerban Ţiţeica pentru anul II. Se înţelege că am dat examenul şi l-am luat, din moment ce sînt în III. Cu toate acestea, am să merg şi la anul şi cred că de cîte ori voi fi nehotărîtă, sau mîhnită sau voi avea sentimentul înfrîngerii, peste cinci sau zece ani mă voi reîntoarce o oră să-l ascult pe prof. Ţiţeica. Am descoperit lumea prin matematică. Un curs care a fost o viziune a lumii. Un an miraculos. Şi în anul II şi acum întîlnesc în bănci chipuri necunoscute; ni se spune că sînt de la Medicină, Conservator, Filozofie.

— Şi ultima întrebare (deşi nu e tocmai o întrebare).

— ?

— Aş vrea să viu şi eu.

Maria IONESCU

ORA DE VIS

APHELIC — (alfa)

Început, aspru început, încleştat de sfiala incertitudinii.

Ochii noştri, aceştia şi Ceilalţi — adevăraţii noştri ochi — adulmecă împlinirile spiralei, acolo unde Forma a întîlnit Adîncul în simpla lui puritate.

Vrem zborul înaintaşilor integrat nouă, eliberat de ploile timpului.

Dar încet (mocăită încercare) începem să învăţăm că aripile se cer construite.

Înainte de orice, victorie asupra Lutului, tresărirea către înţelepciunea lui primară.

Pentru că aici, unde arhitectura aşteaptă să fie intuită, înţeleasă şi realizată, simţim mai puternic decît oriunde că materia trebuie întîi constrînsă, pentru a fi apoi eliberată.

Perseverenţă — luptă, întoarcere mereu pentru şi împotrivă, pentru ca bucuria celorlalţi să fie a noastră, pentru ca mîinile noastre să n-o zădărnicească.

Chiar CASA făcută de tine e în mîinile tale şi-i joci viitoarea prezenţă în faţa planşetei, cu un creion şi o foiţă transparentă, descoperi că, aproape fără să-ţi fi dat seama, s-a născut în tine răspunderea.

Răspunderea, întîi faţă de tine, apoi — covîrşitoare — faţă de cei pentru care vei crea.

Pentru lumina dată nouă de transfigurarea la scara realului a eforturilor spirituale, ştim că cel puţin tot atîta lumină trebuie să dăm celorlalţi, pentru a ne justifica existenţa.

Şi nu mi se mai pare ciudat cînd aud uneori colegi afirmînd „noi, arhitecţii" şi nicidecum „noi, studenţii la Arhitectură".

Pentru că fiecare din noi e arhitectul Arhitectului, care în el abia mîine va fi.

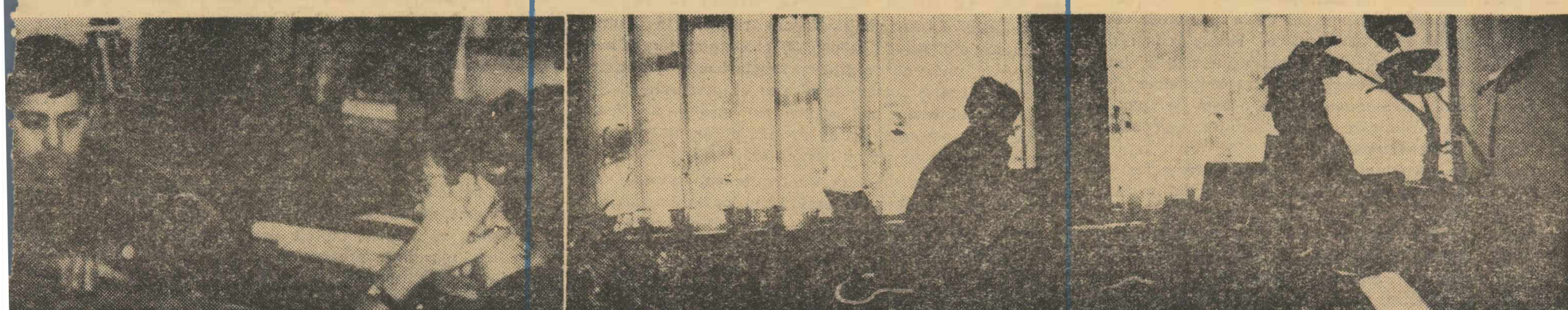
Împlinire a împlinirilor noastre, te căutăm!

În timp? Nu. Poate în ne-ceasurile noastre şi numai ale noastre, altfel rotunjite — ale altora.

Monica MARGINEANU

ORA DE ALB

Astăzi am venit în laborator puţin mai obosit. Lucrasem mult cu o zi înainte, citisem ore întregi seara pentru a-mi pune la punct „o tehnică" nouă şi m-am culcat destul de tîrziu.

Ajuns în laborator, am dat obişnuitul bună dimineaţa, mi-am studiat lamele şi am început să dictez rezultatele.

— I. M. 48 ani, dg. anatomo patologic „epitelian spinocelular"; R. D. 36 ani dg. anatomo patologic „neoplasm mamar"

Nu ştiu de ce, dar aceste rezultate mă indispun deseori. N-am ce face, asta-mi va fi meseria.

În unele cazuri „rezultatul" pe care-l dau eu, verdictul anatomo patologic distruge atîtea speranţe, schingiuieşte atîtea inimi ale bolnavilor, familiilor, prietenilor.

Tocmai cînd mă gîndeam la toate acestea, a intrat o soră.

— ...Repede, un examen extemporaneu pe lamă. Echipa de chirurgi aşteaptă.

Am pus lama sub microscop, am fixat-o, am schimbat mai multe obiective, am luat-o de la capăt o dată şi încă o dată.

De acest rezultat depind foarte multe. Dacă se confirmă un cancer, exegeza va fi mai mare. Trebuie extirpaţi şi ganglionii tributari şi întreg traiectul. Se scoate în întregime sînul stîng şi... A.E. va trebui să folosească altceva în loc, sau va suferi psihic toată viaţa. Nu cunoşteam bolnava. N-o văzusem niciodată. Dar cîţi bolnavi nu trec „prin mîna mea" fără să-i cunosc! Am privit din nou la prietenul meu: microscopul.

Cu toate obiectivele sale, mai mari sau mai mici, îmi arăta şi-mi demonstra lipsa oricărei celule, oricărui semn care ar putea indica un eventual cancer.

Am comunicat în scris rezultatul: tumoră benignă de sîn.

Am subliniat de 3 ori cuvîntul benign. Şi am fost tare bucuros, la fel ca şi ceilalţi colegi, că am putut „salva" şi noi o femeie tînără de aproape 30 de ani, pe care am cunoscut-o apoi.

Florin ALBU

ORA DE ALCHIMIE

Craiova. Ora 16,25, în bibliotecă. Eu şi Ruxandra Nic, anul I Fizică-Chimie.

— Ce citeşti?

— O lucrare despre reacţiile specifice ale anionului.

Întrebarea l-a scos pentru o clipă din dansul formulelor albe care-i invadaseră ochii.

— Asta e oră zilnică de bibliotecă?

— Da.

Raze lungi din cuvintele cărţii trec, în ceasul după-amiezii — îl încercuiesc — nimic din el nu mai trăieşte în afară — o carte e gîndul unui om sau gîndul unui om e o carte, îl privesc — l-am găsit zîmbind, magie şi desprindere — şi noi, lumea din jur care îngheaţă pentru un timp, noi...

— Cîte ore pe zi stai în bibliotecă?

— Cinci-şase ore.

Treizeci şi cinci de ore — o sută cincizeci de ore — o mie opt sute douăzeci şi cinci de ore — o săptămînă, o lună, un an. Cel care trece prin atîtea planete şi clipele acestea îi dilată timpul — închid în ele secole — e robul gîndurilor unor oameni pe care nu i-a văzut niciodată, pe care îi divinizează şi-i părăseşte pe rînd.

— Sînt atîtea formule în cartea asta... Cîte crezi c-o să poţi învăţa?

— 75 la sută!

Nu mă aşteptam la un răspuns atît de precis. Ştia că atît trebuie. Vedeam parcă dezintegrarea unor cuvinte şi degetele lui combinînd într-un delir al chimiei, în altceva, după nişte legi ascunse în timpul lui special, legi care nu se pot stăpîni în întreg cercul lor niciodată, dar care se topesc mereu în încordarea omului îngemănat cu ele.

— La ce oră te întorci la cămin?

— Pe la 19,30.

Atunci va fi seară de primăvară şi o va simţi prin toţi porii. Şi acum e primăvară. Afară. Şi asta nu contează. În ora cărţilor nu există „afară", există numai ideea înlănţuită febril peste rînduri. Plec. Şi sala se face deodată un laborator ciudat, şi el poartă o mantie cu stele galbene. Şi literele se topesc spre paloarea metalului-rege. E ORA ALCHIMIEI...

Niculae Dan FRUNTELATA

ORA DIN POD...

...Şi tînărul acesta cu ochi verzi se agită ţinînd în mînă textul piesei; în urmă cu cîteva ore îmi părea ca toţi ceilalţi. Sînt martorul unei transformări nedeprinse cu martori încă. Gesturile lui obişnuite şi-au schimbat dintr-o dată semnificaţia şi sînt sigur că nu este numai o părere. Orele trec. Nervii încep să încerce entuziasmul echipei. Calmul de început a cedat locul unei febre neobişnuite pe care o simţi plutind în spaţiul inundat de lumina reflectoarelor. Minutele curg imperceptibil. Un gest, o intonaţie, o mişcare, apoi scena întreagă de la capăt. Iarăşi şi iarăşi. Răbdare şi dragoste.

Un regat pentru un cal! O noapte întreagă pentru un (aproape) regizor: Iulian Negulescu. Spune iritat: „Înnebunesc cînd îi aud pe unii că se plictisesc, că nu au ce face. De cînd sînt în institut nu-mi amintesc să fi existat două ore care să semene între ele". Şi:

— Stop! Aşa e bine.

— Facem scena următoare?

— Nu, tot pe aceasta. De la început!

Temperatura a crescut brusc! Este clipa în care a găsit ceea ce căuta? Probabil sau improbabil. Simţi clipa împreună cu tinerii care, plini de transpiraţie, îl ascultă. Nu s-ar putea marca cu exactitate momentele de mulţumire sau de dezamăgire. E noapte şi e aproape dimineaţă. Mă despart de omul acesta pe care nu-l voi mai confunda niciodată cu numele pe care îl poartă.

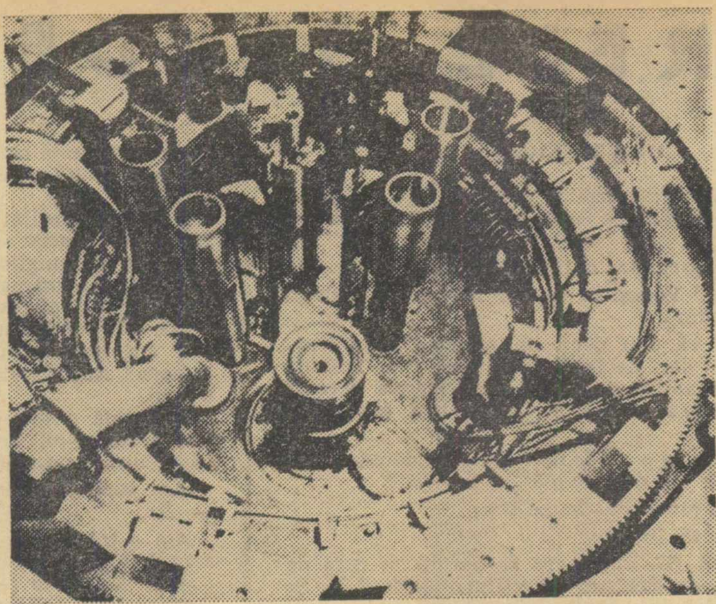
La ora de catifea se naşte un regizor.

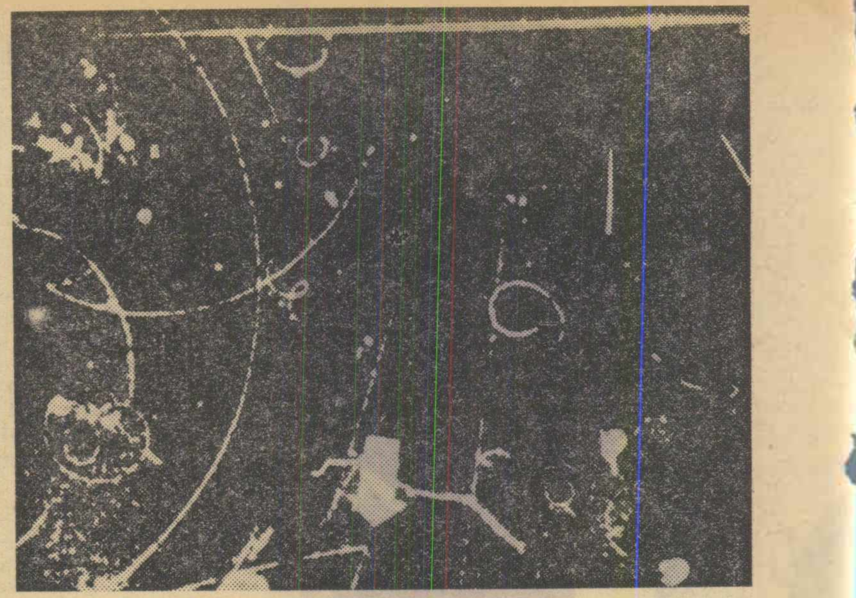
Iulian GEORGESCU

VS

P. 10

EVRIKA!

Mirifica lume a particulelor elementare

MOTTO. „Un punct matematic se pierde-n nemărginirea dispoziţiunii lui, o clipă de timp în impărţibilitatea sa infinitezimală, care nu încetează în veci. În aceste atome de spaţiu şi timp, cît infinit!..."

MIHAI EMINESCU („Sărmanul Dionis")

Sintem obişnuiţi in viaţa de fiecare zi să întîlnim obiecte de anumite dimensiuni: case şi copaci, autobuze şi tramvaie, munţi şi văi. Totul îşi găseşte o măsură prin noi înşine. E drept că ne înfiorăm contemplind abisul unei prăpăstii sau admirăm silueta unui zgirie-nori, dar sentimentul încercat nu este atît de puternic încît să avem revelaţia unei **alte** lumi. Chiar atunci cînd ne imaginăm uriaşele distanţe interplanetare, galaxiile aflate la milioane de ani-lumină sau încercăm să credem în existenţa fiinţelor raţionale şi pe alte planete, gindul este cutremurat, dar nu într-atît încît să avem senzaţia stranie a unor **alte** legi ale noastre. Oricît de evoluată ar fi tehnica astăzi, sateliţii şi navele cosmice au la bază vechile idei ale mecanicii lui Newton.

Încercaţi însă să vă imaginaţi că pătrundeţi, precum sărmanul Dionis, într-o lume macrosonică. Mai mult, să presupunem că vă conduce în această lume un fizician, posesor al unor ciudate „secrete". Astfel, înarmat cu aparate gigantice de investigaţie, el vă va demonstra, cu ajutorul unor complicate formule matematice şi contemplind milioane şi milioane de fotografii semănînd cu hărţile stelare, că în acest tărîm sînt importante durate de timp de ordinul milioidimilor de milioidimi dintr-o secundă şi distanţe constituind o infimă parte dintr-un centimetru. Veţi face apoi cunoştinţă cu locuitorii acestei lumi, purtînd nume ca „leptoni", „mezoni", barioni", rezonanţe", „particule stranii". E drept că încă apropierea va fi superficială, pentru că însuşi fizicianul nu cunoaşte decît cîteva zeci dintre locuitori, dar despre aceştia vă poate povesti o mulţime de întîmplări interesante. Dacă, bineînţeles, veţi binevoi să învăţaţi matematică... Oricum, însă, un lucru devine clar: atomul nu mai este indivizibil decît prin **etimologia** sa.

Ideea că natura, în ansamblul ei, poate fi interpretată ca fiind edificată pornind de la un **număr restrins** de elemente este foarte veche. Prima concretizare ştiinţifică a acestei idei, impunîndu-se prin simplitatea ei, o constituie clasificarea lui Mendeleev. În definitiv, tabelul lui Mendeleev este o listă de „particule elementare", din care sînt constituite toate celelalte corpuri, zise „compuse".

Noţiunea de „elementaritate" a particulelor a fost şi este însă deosebit de controversată, ea suferind în timp o continuă adîncire.

Progresul considerabil al tehnicii experimentale a indicat că particulele elementare trebuie căutate în domeniul subatomic. Şi, într-adevăr, în jurul anului 1920, situaţia devenise mulţumitoare. În locul marelui număr de elemente chimice se considerau doar 3 particule elementare: electronul, fotonul şi protonul. Prin existenţa acestor particule fundamentale s-a reuşit, cu ajutorul mecanicii cuantice, să se explice structura atomilor şi proprietăţile lor chimice. Pentru aceasta, se făcea apel la forţe cunoscute de multă vreme prin experienţe macroscopice: forţele gravitaţionale şi forţele electromagnetice. Se poate afirma deci că se ajunsese la o situaţie aproape ideală. Dar, ca de obicei în fizica acestui secol, complicaţiile nu au întîrziat să apară.

Astfel, Dirac elaborează o teorie prin care **prevede** teoretic existenţa unor alte particule numite „antiparticule": antielectronul şi antiprotonul. Ele trebuie să aibă aceeaşi masă ca şi particulele corespunzătoare, dar să difere prin semnul sarcinii electrice. Prezicerea lui Dirac a fost confirmată imediat experimental, prin descoperirea electronului pozitiv („pozitron").

Plecînd de la observaţia că anumite proprietăţi ale nucleelor atomice infirmau ipoteza că ele ar fi constituite din protoni şi electroni legaţi prin forţe electromagnetice, s-a ajuns la descoperirea „neutronului", care se asociază cu protonul, constituind nucleul atomic.

Forţele implicate în aceste fenomene (forţele „nucleare") se deosebeau radical de cele cunoscute pînă atunci. Raza lor de acţiune este extrem de mică (aproximativ 10—13 cm.), ceea ce explică faptul că aceste forţe nu s-au putut pune în evidenţă prin experienţe macroscopice.

Ţinînd seama de caracterul **microscopic** al forţelor nucleare, Yukawa a prezis existenţa unei noi particule, „mezonul". Investigaţiile experimentale s-au întreprins imediat, dar întîmplarea a făcut ca să se descopere astfel într-adevăr o nouă particulă, „muonul", dar cu proprietăţi net distincte de cele ale mezonului prezis de Yukawa... Nu peste multă vreme, acesta din urmă a fost şi el descoperit, şi s-a numit „pion". Începea suprapopulaţia... În plus, muonul complica în mod considerabil orice explicaţie teoretică.

Studiind radioactivitatea, B. Fermi a ajuns la introducerea unui al patrulea fel de interacţiune, tot **microscopică**, iar Pauli a observat că faptele experimentale se pot explica simplu introducînd o nouă particulă, **neutrino**.

Legătura noastră cu lumea particulelor elementare s-a aprofundat prin construirea acceleratoarelor puternice, care constituie oarecum un fel de nave cosmice, dar lansate în microcosm. S-au descoperit astfel două noi grupe de particule — „particulele stranii" şi „rezonanţele".

„Particulele stranii" (ca de exemplu particulele Delta) îşi datorează numele comportării de neînţeles dovedite la descoperirea lor. Astfel, uneori ele apăreau mereu „asociate", iar alteori, dimpotrivă, păreau că nu au nici o legătură între ele şi dădeau naştere la particule cunoscute. Aceste proprietăţi ciudate au impus introducerea unei noi entităţi caracterizante („număr cuantic"), numite „stranietate" sau „hipersarcină". Şi trebuie să subliniem că particulele stranii au fost impuse de experienţă. Nu exista nici un argument teoretic pentru prevederea existenţei lor.

Descoperirea particulelor cunoscute sub numele de „rezonanţe" este relativ recentă. Lista lor pare a rămîne în continuare deschisă. Rezonanţele au o durată de viaţă extrem de scurtă (de ordinul milizidimilor de secundă). De aceea, ele nu pot fi detectate în mod direct sau prin urma lăsată în „camera cu bule". Existenţa rezonanţelor se stabileşte prin mijloace indirecte, iar numărul lor este în continuă creştere.

Situaţia actuală în explicarea faptelor experimentale este deosebit de confuză. Mii de cercetători lucrează în prezent în domeniul energiilor înalte, iar sumele puse la dispoziţie pentru realizarea aparatului sînt fabuloase. Astfel, acceleratorul în curs de construcţie aparţinînd Centrului European de Cercetări Nucleare (CERN) şi a cărui energie nominală este de 28 de miliarde de electron-volţi, costă 332 milioane de franci elveţieni. Şi este suficient să menţionăm că americanii, care doreau să realizeze un proiect analog, au renunţat să mai investească o asemenea sumă, pe motivul rezonabil că o experienţă atît de costisitoare este suficient să fie făcută într-o singură parte a lumii.

Deocamdată însă progresele teoretice sînt foarte lente. Particulele elementare se prezintă ca un tablou haotic, incomprehensibil. Clasificarea actuală a particulelor elementare se face mai mult după considerente „zoologice" (după expresia cercetătorului francez Bernard Diu), decît urmînd o adevărată teorie.

Este adevărat că experienţele de energii înalte ascund în sine o mare dificultate în ceea ce priveşte interpretarea teoretică. De exemplu, o foarte mică eroare în programarea unui calculator electronic este suficientă pentru ca să se obţină rezultate cu totul deformate.

Din punct de vedere strict teoretic, se conturează o problemă de importanţă centrală: este posibil de a considera, într-un fel sau altul, că anumite particule cunoscute sînt **mai fundamentale** decît celelalte? Anume, putem găsi un criteriu permiţînd să definim fără ambiguitate ce este **„elementar"** şi ce este **„compus"**, astfel încît particulele elementare să fie într-un **număr mic?**

Bineînţeles, aceasta nu este o chestiune de clasificare, ci de descoperire a unui **mecanism de compunere.**

În momentul actual, cel mai rezonabil este să dăm următoarea definiţie: **„particulele elementare sînt acele particule a căror existenţă şi ale căror principale proprietăţi trebuie să fie postulate pentru a putea deduce existenţa şi proprietăţile tuturor celorlalte particule".**

Deci, dacă postulăm proprietăţile atomilor, putem deduce existenţa şi proprietăţile moleculelor. Dar, atomii sînt constituiţi, la rîndul lor, din nuclee şi electroni etc. În prezent, este imposibil să se prevadă, pe baze pur fizice, dacă acest proces se va opri la un anumit nivel. Dar este ştiinţific justificat a se căuta, la un anume stadiu, care sînt particulele fundamentale.

Fizicienii s-au entuziasmat în ultimii ani de cîteva idei, crezute a aduce principiul ordonator atît de aşteptat. Astfel, s-a elaborat un mecanism numit „bootstrap" (în traducere literală — „şireturi de pantofi"), a cărui ipoteză de bază constă în afirmaţia că orice particulă este constituită din toate celelalte particule. Un alt model postulează existenţa unor particule fundamentale numite „guark"-uri, după numele unor personaje imaginare din romanul lui James Joyce, „Finnegans Wake". După cum se vede, în stadiul actual, fizica particulelor elementare nu este departe de literatură...

Toate modelele teoretice elaborate pînă în prezent s-au dovedit nesatisfăcătoare. Departe de a constitui un simpton de „criză", faptele demonstrează continua acumulare teoretică, prevestind cu necesitate saltul. Căci şi această ciudată lume a particulelor elementare este inevitabil să fie şi ea cucerită de mintea umană.

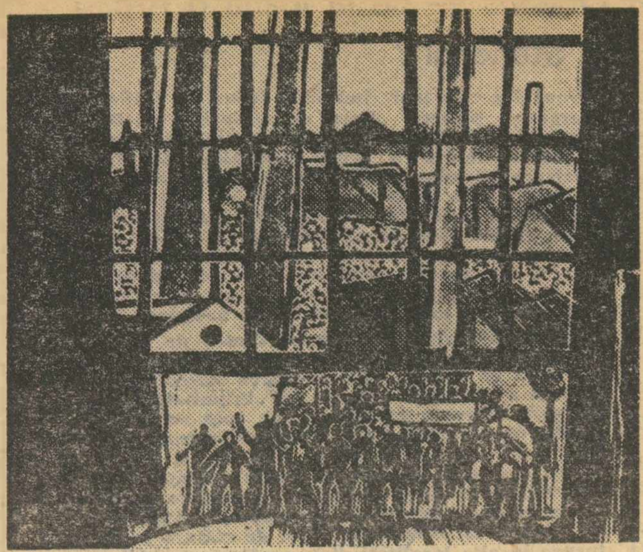
Basarab NICOLESCU

LEGENDA ILUSTRAŢIILOR

Fig. 1 *„Inima" unei pile atomice.*

Fig. 2 *Pe această hartă microcosmică, se află, poate, o nouă particulă...*

*

„Uzinele noastre", gravură de Vasile Dobrian

PARTIDUL ȘI UMANISMUL

Dată memorabilă, adînc incrustată în istoria modernă a României, 8 mai 1921 avea să marcheze începutul unei noi și mărețe etape în epopeea luptei poporului nostru pentru libertate, adevăr și demnitate. Ca rezultat al unui îndelungat proces de dezvoltare istorică, lua naștere atunci Partidul Comunist din România, măreața forță care, prin ridicarea celei mai drepte zidiri social-politice, economice și culturale din cîte a visat vreodată Omul, avea să încununeze lupta de veacuri a poporului nostru pentru libertate socială și națională, pentru dreptul la omenie și fericire.

De-a lungul celor 47 de ani de existență, partidul comuniștilor a străbătut un drum glorios și eroic. Prin sacrificiile, abnegația și devotamentul său față de popor, el și-a cucerit nu numai locul și rolul de conducător al națiunii române, ci și încrederea, prețuirea și stima tuturor celor ce muncesc cu brațele și cu mintea. Fiind convinse că politica partidului le reprezintă interesele, masele populare văd în programul partidului propriul lor program iar în P.C.R. propriul lor partid de care se simt legate cu trup și suflet și pe care-l urmează neabătut.

Într-adevăr, în centrul întregii activități a partidului și statului se află *omul* iar scopul suprem al acestei activități este crearea condițiilor pentru dezvoltarea și realizarea plenară a personalității umane. Militînd cu consecvență și hotărîre în spiritul înaltelor principii ale umanismului socialist, statul nostru deschide cîmp larg manifestării libere și depline a personalității fiecărui om al muncii și-l ajută să-și aducă contribuția la înflorirea societății, la progresul și prosperitatea patriei. Iată de ce, cînd ne referim la politica Partidului Comunist Român, nu este suficient să subliniem numai caracterul ei științific, ci și — *mai ales* — umanismul său profund. Spunem *mai ales* întrucît considerăm că umanizarea omului, realizarea omului „integral" este scopul socialismului și comunismului. De fapt, trebuie precizat, *numai* societatea fără exploatare care nu se limitează la „autoperfecționarea" etică a individului este în măsură să asigure condițiile *sine quibus non* ale perfecționării integrale și ale umanizării omului. De aceea, *caracterul științific* al programului de luptă al partidului comunist constituie — am putea spune — o condiție necesară, un mijloc și nu scopul suprem, care este realizarea „omului total" (Marx), adică a omului social, care-și afirmă personalitatea (= „bunul cel mai de preț al omului" — cum se exprima Goethe) în mijlocul unei omeniri în care domnește omenia. Să nu uităm că maxima preferată a creatorului comunismului științific era : *nihil humani a me alienum puto*".

*

Partidul și poporul nostru au trecut prin numeroase și felurite greutăți, au suferit multe nedreptăți, dar întotdeauna au dat dovadă de omenie, de dreptate, cinste și măsură. Întreaga istorie a partidului comunist este o luptă continuă pentru adevăr și demnitate, pentru dreptate, egalitate și democratism eficient. Despre acest mare adevăr vorbesc convingător și hotărîrile recentei plenare a C.C. al P.C.R., care confirmă încă o dată fermitatea cu care partidul merge pe această cale măreață și consecvența cu care este înfăptuit programul elaborat de Congresul al IX-lea și de Conferința Națională. *„Lichidarea lipsurilor din munca noastră,* — subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al C.C. al P.C.R., referindu-se la lucrările plenarei din 22—25 aprilie a.c. — *demascarea unor abuzuri care au avut loc în trecut au drept scop perfecționarea întregii activități, dezvoltarea continuă a democrației socialiste, crearea unor asemenea condiții în care omul să se poată dezvolta multilateral, să-și poată valorifica toate aptitudinile, să poată fi cu adevărat omul societății socialiste, liber și stăpîn pe destinele sale."*

Contrar concepției unor teoreticieni burghezi ai umanismului ca Wetter, Etcheverry ș.a., viața socială dovedește că *numai* socialismul realizează eliberarea *reală* și dezvoltarea *plenară* a omului (social și nu robinsonian), și asigură realizarea umanismului *integral* (care se referă la *toți* oamenii și la *toate* valorile umane), fiindcă *numai* el creează condițiile *necesare* ale perfecționării integrale a individului. *„Comunismul, ca desființare pozitivă a proprietății particulare considerată drept separarea omului de el însuși* — scrie Marx — *deci comunismul ca dobîndire reală de către om și pentru om a esenței umane, deci ca întoarcere a omului la el însuși în calitate de om social, adică de om complet, întoarcere totală, conștientă și cu menținerea întregii bogății a dezvoltării anterioare, comunismul acesta, fiind un naturalism desăvîrșit, coincide cu umanismul"*. Realitățile socialiste din țara noastră constituie o confirmare strălucită a tezei marxiste. Desființînd exploatarea socială și națională, eliberînd, deci, omul din punct de vedere economic, politic și ideologic, instituind adevărata egalitate în toate domeniile vieții sociale, ridicînd continuu nivelul de trai al maselor, valorificînd și dezvoltînd tradițiile progresiste ale culturii naționale și universale, făcînd din cultură un bun al întregului popor, partidul și statul socialist au creat premisele necesare afirmării demnității, capacității și valențelor creatoare ale tuturor celor ce muncesc. Abia astăzi, *în socialism*, s-a realizat cadrul social și național propice dezvoltării plenare a individului, acel cadru de care amintea N. Bălcescu, cînd scria : *„Dacă naționalitatea este sufletul unui popor, dacă cită vreme el păstrează acest semn caracteristic al individualității sale, acest spirit de viață, el este investit cu dreptul imprescriptibil de a trăi liber, unitatea națională este chezășia libertății lui, este trupul lui trebuincios ca sufletul să nu piară și să nu amorțească, ci din contra să poată crește și a se dezvolta"*.

Dacă națiunea socialistă de astăzi este o condiție necesară a umanizării omului, nu este mai puțin adevărat că omul multilateral dezvoltat este o pîrghie fundamentală a progresului întregii țări. Între dezvoltarea și afirmarea individului și cea a națiunii socialiste există o legătură dialectică, o intercondiționare. De aceea, la Conferința Națională a P.C.R., se sublinia că în stadiul în care ne aflăm, mersul înainte depinde în mod *hotărîtor* și *nemijlocit* de calitatea, competența și capacitatea oamenilor de a stăpîni mijloacele de producție tot mai perfecționate, de *priceperea* de a administra bogățiile țării, de receptivitatea la tot ce e nou și înaintat, de *puterea* de a ține pasul cu progresul mondial în toate sectoarele.

Prin această prismă trebuie să privim dezbaterea în recenta plenară a C.C. al P.C.R. și hotărîrile referitoare la învățămîntul nostru de toate gradele și îndeosebi la învățămîntul superior, care are un rol principal în educarea și pregătirea tineretului pentru muncă și viață, în formarea și dezvoltarea personalității constructorilor de mîine ai comunismului. Este un adevăr axiomatic faptul că desăvîrșirea socialismului și procesul creării condițiilor pentru trecerea la comunism impun cu necesitate, o dată cu dezvoltarea bazei materiale și perfecționarea relațiilor de producție, ridicarea nivelului general de cultură al întregului popor, progresul rapid al științei și învățămîntului, că socialismul și comunismul sînt rezultatul a tot ceea ce a creat pînă acum umanitatea mai bun în domeniul producției materiale și al cunoașterii umane. Tocmai acest adevăr constituie rațiunea și umanismul măsurilor adoptate pentru dezvoltarea învățămîntului și școlii noastre.

Dacă este incontestabil că premisa majoră și necesară a succeselor pe care masele le obțin în opera de edificare a socialismului o constituie conducerea de către partid, tot atît de adevărat este și faptul că tăria și forța partidului se află în legăturile sale indestructibile cu poporul.

Ceea ce impresionează în mod deosebit la conducătorii Partidului Comunist Român este încrederea lor în capacitatea, inițiativa și puterea de creație a maselor cu care dialoghează permanent. Comuniștii au știut și știu mai bine ca oricine nu numai să învețe și să conducă masele ci și să învețe de la ele. Ei sînt urmați de mase tocmai fiindcă știu să le asculte și să învețe de la ele, fiindcă fac totul pentru a rezolva problemele și realiza visurile celor mulți. Nu există o hotărîre mai importantă, adoptată după cel de al IX-lea Congres al Partidului, care să nu fi fost supusă dezbaterii populare și în legătură cu care conducerea de partid și de stat să nu se fi consultat cu toți cei care aveau ceva de spus.

Acest principiu primordial al consultării cu poporul decurge din însăși esența democratismului socialist care înseamnă atragerea și participarea activă a tuturor cetățenilor la elaborarea și înfăptuirea politicii partidului, la conducerea treburilor statului. Analizînd informarea Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. referitoare la modul de rezolvare a scrisorilor, sesizărilor și cererilor oamenilor muncii — plenara din aprilie a precizat că numai continuînd pe calea întăririi legăturilor partidului cu poporul și numai dezvoltînd și lărgind democrația socialistă se vor crea cele mai largi posibilități pentru manifestarea liberă a personalității, talentului și aptitudinilor fiecărui membru al societății noastre.

Am putea spune, fără teama de a exagera, că această plenară istorică reprezintă un adevărat imn închinat fericirii, adevărului și demnității omenești, o remarcabilă ilustrare a forței idealurilor umanismului socialist, care, de 47 de ani animă și direcționează întreaga activitate a Partidului Comunist Român.

Em. ANCUȚA

Parisul — oraş al lumii

Notre Dame este un loc de legendă, turnul Eiffel o gigantică vedetă mondenă, dar şi într-un loc şi în altul vei mai găsi amănunte noi, sugestii suplimentare care te obligă să-ţi însuşeşti frumuseţea pînă a o face numai şi numai a ta. E o dăruire altruistă, dar nu întrutotul dezinteresată. Parisul transformă pe turist în figurant, în erou şi colaborator totodată. Nu-mi pot imagina Luvrul fără uriaşa mulţime de vizitatori care e poftită să-l părăsească la orele 6 ale fiecărei duminici, după cum nu-mi pot imagina un meci de fotbal fără spectatori. Staţia de metrou lipsită de turişti ar fi poate o gară oarecare, Cartierul Latin fără aparate de fotografiat ar rămîne un oraş aproape provincial, Pantheonul ar fi un loc de reculegere şi nu unul de glorie, terasele bistrourilor n-ar mai fi aceste loji de teatru, ci simple locuri de consumaţie... Pentru că nu poate exista nimic mai dezolant decît o frumuseţe fără privitori.

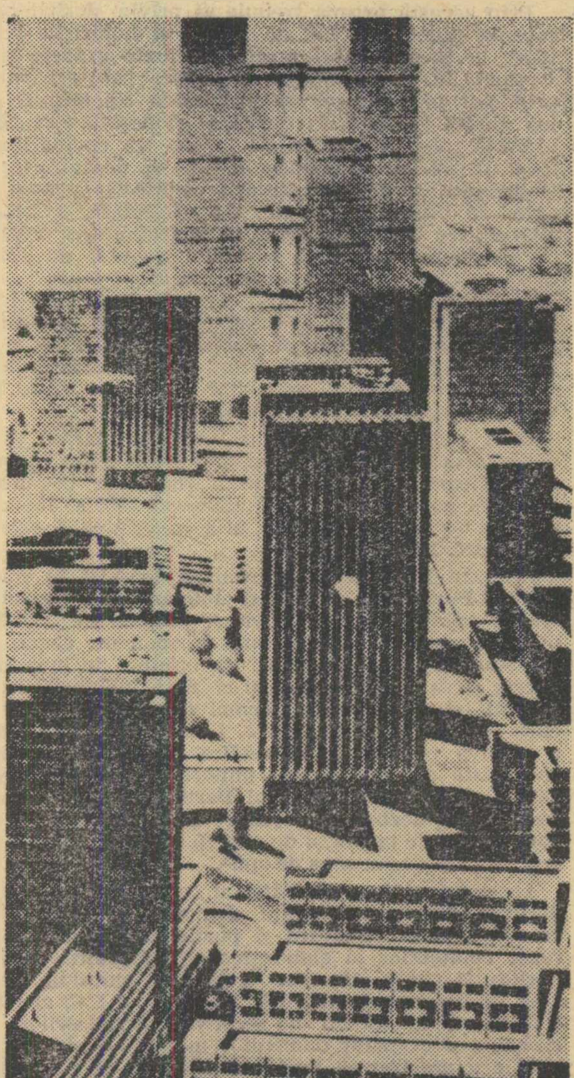
Nu întîmplător, Oraşul-lumină este de cînd se ştie cel mai faimos importator de geniu. Frusteţea pictorilor olandezi şi cruzimea sentimentală a poeţilor sud-americani, îndrăzneala unui Ionescu sau virtuozitatea lui George Enescu s-au simţit la ele acasă tocmai pentru că Parisul nu a ezitat să le adopte. Prin aceste legături extraconjugale oraşul s-a înrudit cu întreaga omenire. O dovadă mai clară a universalităţii unei culturi, rămasă totodată consecventă sie însăşi, nu se poate găsi.

Parisul este oraşul concurat de propriul său farmec, născut din propria sa concurenţă. Un plan bine marcat al cunoaşterii separă frumuseţea lui materială de frumuseţea imponderabilă cu care turistul vine gata preparat, s-o verifice, să o nuanţeze. Este oglinda livrescă pe care străinul o aşează deasupra lucrurilor ştiute de mult, ca dintr-un vis, pentru a măsura cu ea exactitatea unor impresii prefabricate — paralelismul lor cu liniile istoriei. Din această verificare subiectivă vine, cred, puterea inepuizabilă de captare pe care de veacuri oraşul o aruncă asupra lumii.

Totul pare văzut — din literatura ultimei jumătăţi de mileniu, din filmele ultimei jumătăţi de secol. Străzile au nume familiare, parcurile te pătrund cu aroma unei ierbi ca acasă, catedralele te fac părtaş al unor legende binecunoscute. Şi totuşi la Paris se caută încă : o arheologie a spiritului funcţionează cu asiduitate în fiecare nou venit, în fiecare minut. Şi ce poate fi mai etern decît această palpitaţie împărţită în clipe la care eşti supus ?

Iată ce gîndeam într-o după-masă nu prea îndepărtată, într-un cimitir din marginea Cartierului Latin, după ce o ploaie grăbită făcuse să respire fiecare fir de vegetaţie. Eram la căpătîiul unei lespezi pe care o mînă de pietrar săpase o cruce, cîteva litere şi cîteva cifre : „Constantin Brancusi — 1876—1957". Totul pornise de la faptul că, de la distanţă, privirea mea văzuse cîteva fire de muşcată. Nici o ornamentaţie savantă n-ar fi putut sta mai bine deasupra acestui trup de apostol care acum se contopise cu neantul, comunicînd cu noi doar prin frunzele amărui obişnuite cu pridvoarele noastre. Muşcata românească avea atunci, în inima Parisului, în inima cimitirului Montparnasse, semnificaţia unuia din milioanele de inele de logodnă prin care Franţa s-a aliat cu lumea, devenind ţara spiritului universal.

Romulus RUSAN

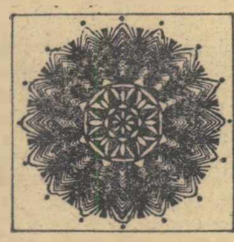
PARISUL anilor 2000, văzut de arhitecţii francezi

Orléans — de la Ioana d'Arc la Stendhal ?

Unul din cele mai îndrăgite locuri de întîlnire ale tineretului francez, „Casa de cultură", există acum şi în oraşul Orleans. Aici, ca şi în alte oraşe, mişcarea a pornit de la o trupă teatrală, „La Comédie d'Orléans", condusă de Oliver Katian. Succesul iniţial al M. C. (cum numesc francezii pe scurt „Casa de cultură") a încurajat entuziasmul fondatorilor. Deja ei au primit 2.000 de adeziuni şi în curînd contează pe 4 000. Nucleul noului club a fost „Casa Ioanei d'Arc", dar, repede, acest local s-a dovedit neîncăpător pentru tinerii care umpleau pînă la refuz „cofetăria", sala de expoziţii, teatrul „de buzunar".

Caracterul principal al acestei case de cultură, ca de altfel al tuturor celorlalte, răspîndite din ce în ce mai mult în Franţa, este refuzarea stereotipiei, şablonului şi a plictiselii. „Şocul" şi „intimitatea" sînt cei doi poli, oarecum antinomici, pe care se bazează selecţiile de program. Casa de cultură refuză cultura de „larg consum", bazată pe un gust mediu, tinzînd spre creaţii destinate celor care „simt înainte de a şti".

Posibilităţile unei asemenea entuziaste manifestări sînt nebănuite. Orleans e un oraş cu 140.000 de locuitori, dar, deja, animatorii Casei de cultură proiectează turnee în alte localităţi din arondisment, schimburi şi contacte cu centre culturale din Canada şi din alte ţări.

VS

P. 12

Un student participant la cel de al XII-lea Congres de lingvistică romanică:

Studenţii romanişti şi virtuţile româneşti

Cînd a apărut circulara celui de-al XII-lea Congres internaţional de lingvistică şi filologie romanică de la Bucureşti, primul lucru pe care l-am făcut a fost o fugară trecere în revistă a participanţilor, catalogaţi pe ţări, cuminte, în ordine alfabetică. Am întîlnit alături de nume de prestigiu în lingvistica romanică, cu care ne familiarizează bibliografiile, alături de profesori şi asistenţi mulţi, destul de mulţi studenţi. Am avut ocazia să cunoaştem o parte din ei pe cînd urmăream şedinţele şi comunicările congresului, la spectacolele sau în excursiile organizate în cinstea congresiştilor.

★

KURT KÖHLER, student din Republica Federală a Germaniei, este foarte amabil. Ne spune că este pentru a doua oară în România, că organizarea congresului este exemplară, iar impresia generală excelentă.

— Cunosc destul de multe lucruri despre ţara voastră şi totuşi prea puţin. De aceea voi reveni aici nu peste mult timp. Voi reveni cu siguranţă.

★

În după-amiaza rezervată vizitării Muzeului satului, în curtea unei case din Ardeal am reuşit un mini-interviu fără formulări dinainte fixate şi fără timp de gîndire. Interlocutor, un grup de studente din Spania şi America de Sud : MARGARITA CANTARERO (o notăm cu 1), CARMEN CIAURIZ GOMEZ (2), studente în filologie romanică la Pamplona, Spania ; CONSUELO ALFAR (3), din Peru şi MERCEDES LINA CATHART ROCA (4) din Santiago de Cuba.

Începem. Cît se poate de concis, pentru că timpul este măsurat. Iată şi stenogramele :

I. Care sînt motivele care v-au determinat să vă înscrieţi pe lista participanţilor Congresului de la Bucureşti ?

1. „Cred că au fost două motive : mai întîi necesitatea familiarizării cu atmosfera specialităţii tale ştiinţifice şi apoi România oferă unui student, oricare ar fi el (mai ales celui interesat în probleme privind lingvistica romanică), o ocazie de a cunoaşte nuanţele, nu numai lingvistice, ci şi umane ale unei ţări atît de frumoase".

4. „Acest congres este un bun prilej ca să obţin cît mai multe cunoştinţe pentru formarea mea ca viitoare specialistă în studierea istoriei limbii spaniole".

2. „Posibilitatea de a comunica cu cei mai buni profesori din specialitatea mea şi în plus o ocazie de a cunoaşte România, lucru pe care îl doream de mult".

3. „Aş adăuga la cele spuse şi interesul pentru cunoaşterea tendinţelor moderne ale acestei ştiinţe şi pentru formarea unei viziuni clare asupra actualelor preocupări metodologice".

II. Care este utilitatea participării unui student la o manifestare ştiinţifică de o asemenea amploare ?

1. „Primo : posibilitatea de a urmări comunicările a numeroşi lingvişti prestigioşi ; secundo : aceea de a cunoaşte mai îndeaproape autorii pe care deja îi cunoscusem din lucrările lor".

4. „Materialul prezentat, precum şi dezbaterile ştiinţifice sînt pentru un student un ajutor preţios în a-şi găsi drumul în studierea faptelor de limbă".

3. „Avem posibilitatea să cunoaştem problemele esenţiale, problemele cele mai actuale în domeniul lingvisticii romanice".

2. „Şi desigur să ne convingem că ne mai rămîn multe de învăţat pentru a deveni...".

III. Aceasta ar putea fi deja o altă întrebare : *care consideraţi că este condiţia necesară ca un student să devină un bun cercetător ştiinţific, capabil să răspundă exigenţelor actuale ale ştiinţei lingvisticii ?*

1. „O predispoziţie de a munci în acest domeniu şi o receptivitate ascuţită la ideile noi, indiferent de unde vin acestea".

2. „O bază ştiinţifică solidă".

3. „Studiul sistematic, în care importante sînt : o informaţie bibliografică cît mai completă şi o metodă tehnică sigură în muncă".

4. „Constantă dedicare studiul domeniului în care ne specializăm".

IV. În ce măsură un astfel de eveniment contribuie la o mai bună înţelegre între oameni venind din cinci continente ?

4. „Se stabilesc relaţii fără să se aibă în vedere diferenţe politice, religioase sau de rasă, cu alte cuvinte se creează atmosfera necesară oricărei ştiinţe pentru a face un pas înainte".

1. „Un astfel de eveniment contribuie la întărirea legăturilor dintre oameni, indiferent de convingerile lor politice, şi ajută în felul acesta la răspîndirea ideilor şi a descoperirilor noi".

2. „Margarita a răspuns şi pentru mine".

3. „Dialogul direct, schimbul de idei, discuţiile ajută la o mai bună apropiere între oameni".

V. Cîteva impresii despre Bucureşti, despre români, despre atmosfera congresului ?

3. „Mi-ar trebui mult timp şi multe cuvinte pentru a exprima ceea ce mă impresionează ; mă mulţumesc să rezum într-o scurtă afirmaţie : totul a fost minunat".

2. „Pretutindeni am fost întîmpinaţi de căldura şi ospitalitatea românească. Organizarea congresului nu permite reproşuri. Bucureştiul a întrecut aşteptările mele".

4. „Pentru mine, care vin dintr-o regiune geografică atît de diferită de cea de aici, surpriza a fost cît se poate de plăcută. Ce m-a impresionat deosebit a fost sinceritatea oamenilor, marea lor comunicativitate".

3. „Pentru tot, numai şi numai cuvinte de laudă".

După concertul de orgă oferit congresiştilor la Biserica Neagră din Braşov am cunoscut-o pe CHRISTA VON HOLTZAPFEL (studentă peruviană).

— Am străbătut o mare parte din România cu automobilul. Am trecut prin Cluj, Sibiu, Sighişoara, Piteşti, Bucureşti. După închiderea congresului voi pleca să văd mînăstirile din nordul Moldovei. Am auzit spunîndu-se despre ele lucruri frumoase. Am căutat peste tot să discut cu oamenii, mai ales cu cei de la ţară. Am găsit pretutindeni o lume extrem de ospitalieră.

Pentru a aprecia cum se cuvine o ţară, trebuie mai întîi s-o cunoşti. Şi pentru că timpul nu mi-a îngăduit prea multe, sînt hotărîtă să revin cu primul prilej. Ceea ce pot să vă spun însă de pe acum e că românii sînt oameni minunaţi.

★

Sîmbătă seara grupul de studenţi elveţieni de la Neuchâtel conduşi de profesorul Borel părăsea Bucureştiul. Pe peronul Gării de Nord am reuşit să-l reţinem pe FRANÇOIS HOHENHAUER cîteva minute.

— Plec cu o excelentă impresie despre studenţii români. Pot să spun că de la sosire şi pînă acum la plecare ei ne-au fost buni prieteni, că...

★

„La revedere ! La revedere !... La revedere şi mulţumim !". Două cuvinte care nu mai necesitau intermediar francez, pentru că toţi le ştiam foarte bine.

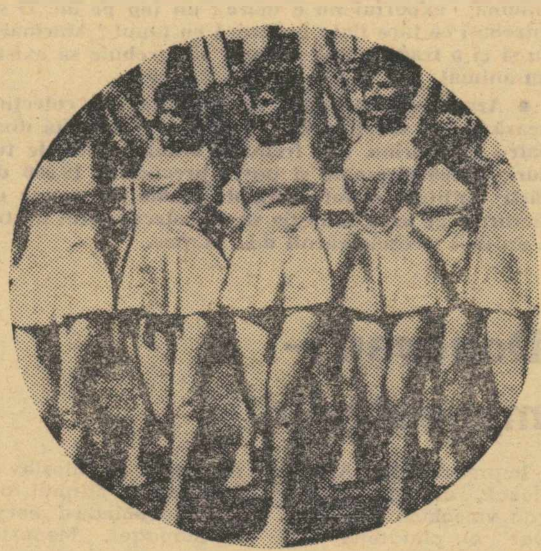
Mihai CONTIN

Festival Sofia-1968

● În timpul celui de al IX-lea Festival mondial al tineretului și studenților de la Sofia se va sărbători „Ziua solidarității tineretului cu lupta eroică a poporului vietnamez", vor avea loc un „Forum de politică internațională" pe tema „Rolul tineretului și studenților în lupta pentru pace" și un „Concurs de cîntece pe teme sociale".

● Un „Club Internațional al Sportului" va funcționa la Sofia. În programul clubului : seri speciale dedicate întîlnirilor cu campioni olimpici ca Iolanda Balaș, Emil Zatopek, Vl. Kuț, Vera Ceaslavska, o întîlnire cu Honoré Bonnet și membrii echipei olimpice franceze de schi.

● Programul sportiv al Festivalului, ilustrat de pictorul A. Stareișinski și medaliile ce vor fi oferite învingătorilor — proiectate de Ștefan Kîncev — se află în momentul de față în discuția Comisiei pregătitoare a festivalului, pentru omologare.

Conflict studențesc în țara lui Pele

În luna aprilie s-au semnalat ciocniri violente între studenții brazilieni și poliție. După cum se știe, scînteia care a aprins flacăra manifestațiilor a fost asasinarea tînărului Edson Souto de Lima la Rio de Janeiro. Nu era decît un episod al unei represiuni care se continuă de 4 ani, de cînd studenții brazilieni și-au intensificat acțiunile. De data aceasta moartea lui Souto de Lima a produs o mișcare amplă de protest. 4 000 de polițiști înarmați cu gaze lacrimogene au făcut cu greu față ripostei studențești, forțe armate ale marinei fiind chemate să ocupe centrul orașului Rio. Numărul manifestanților a sporit a doua zi la 3 000, cînd și studenții din Brasilia și Belo Horizonte au ieșit pe străzi, determinîndu-l pe generalul Aurelio Lyra Tavares, ministrul apărării, să amenințe cu decretarea stării de asediu.

Ca la un semnal, acțiunile s-au extins. La Belo Horizonte, capitala statului Minas Gerais, 200 de studenti au ocupat clădirea Adunării legislative, la Porto Alegre — capitala statului Rio Grande do Sul — ca și la Fortaleza — capitala statului Ceara — au izbucnit noi ciocniri.

Armata a dat un comunicat amenințînd pe studenți că vor fi tratați ca „dușmani ai Braziliei". În cursul luptelor 2 studenți și un muncitor își găsesc moartea, înregistrîndu-se și 300 de răniți. Numai la Rio, într-o zi, au fost arestate 231 de persoane, dintre care 85 la sută sînt tineri în vîrstă de cel mult 25 de ani

Deși pozițiile principale ale orașului erau ocupate de poliție, ciocnirile n-au încetat. Studentul Jorge Abrigio de Paulo a fost împușcat în fața reședinței ministrului de război. 59 civili și 81 soldați răniți au fost internați în spitale.

„OLHO POR OLHO, DENTE POR DENTE" — „Ochi pentru ochi, dinte pentru dinte" a devenit lozinca mitingurilor studențești. „Trebuie să participăm activ la lupta pentru eliberarea de sub jugul dictaturii, aflată în serviciul imperialismului american" scrie pe manifestele Uniunii Naționale Studențești, aflată în ilegalitate. „S-a produs ciocnirea frontală între dictatură și poporul brazilian", adaugă manifestul.

După o săptămînă tragică, conflictul nu s-a stins, așa cum sperau autoritățile. Mișcarea studenților brazilieni continuă, în mai multe centre, prin ciocniri de stradă, tinzînd să se transforme într-o luptă organizată.

Mapamond studențesc

STUDENȚII ȘI OPOZIȚIA EXTRAPARLAMENTARĂ

În R. F. a Germaniei a apărut recent cartea publicistului Rolf Seeliger „Opoziția extraparlamentară". în care se definește această opoziție ca reacția comună la „eșecul partidelor" și dorința de a înfrunta guvernul prin proteste și acțiuni, „fiind îngrijorată din cauza unor măsuri care periclitează democrația".

Un succes al forțelor extraparlamentare este socotit de autor, printre altele, mișcarea împotriva legislației de stare excepțională. Sînt relevate aici acțiunile organizației „Sozialdemokratischer Hochschulbund" (Uniunea Universitară Social Democrată) și ale Uniunii Germane a Studenților Socialiști. Seeliger arată că pe de o parte cercurile sindicatelor, pe de alta asociațiile studențesti sînt principalele forțe ale opoziției. Sînt citate cuvintele unui purtător de cuvînt al studențimii, Kurt Nevermann, care declară : „Noi luptăm împotriva școlilor și universităților care produc tipul celui ce se adaptează, care răsplătesc oportuniștii și împiedică dezvoltarea spiritului critic", „Dorim să desființăm formele dominației autoritare în universități și în societate".

PROTEST ANTIRASIST

Studenții Universității Columbia din New York au organizat o demonstrație de protest împotriva construirii unor noi săli de cursuri într-un parc folosit de copiii negri din Harlem. Studenții acuză forurile conducătoare ale universității de rasism.

SEMINAR STUDENȚESC ÎN FILIPINE

Uniunea Națională a Studenților din Filipine (N.U.S.P.) a organizat un seminar despre „Rolul studenților în dezvoltarea comunitară". În cursul discuțiilor, dezvoltarea comunitară a fost definită ca „un proces care permite să se creeze condiții favorabile progresului social și economic într-o comunitate în ansamblul ei, cu participarea activă și utilizarea spiritului de inițiativă al populației".

Ronaldo Puno, președintele N.U.S.P., a declarat că Uniunea Studenților va acorda de acum înainte o importanță la fel de mare dezvoltării comunitare ca și activității politice.

Bochum — universitatea de la răscruce

În Ruhr, inima energetică a R. F. a Germaniei, fiecare oraș poartă pecetea muncii îndîrjite a localnicilor pentru extragerea și prelucrarea resurselor subterane. Bochum, unul dintre centrele profilate pînă nu de mult exclusiv pe industria extractivă, e reprezentativ pentru acest specific.

Pe frunțile clădirilor mai vechi — riduri negre, adîncite de vreme, păstrează praful de cărbune risipit de vînt încă în secolul trecut. Modernizarea industriei miniere și apariția unor noi întreprinderi au lărgit sfera de preocupări ale populației, au dat de lucru urbaniștilor și celor care se ocupă de viitorul marelui bazin carbonifer de pe rîul Ruhr. Noul oraș, construit pe baza principiilor celor mai avansate ale sistematicii urbane, nu se putea lipsi de un institut de învățămînt superior. Așa s-a născut cea mai tînără universitate din R. F. a Germaniei, Universitatea din Bochum. Amplasarea instituției în inima districtului Ruhr, la o mare răscruce de drumuri către cele patru vînturi, a fost dictată și de necesitatea echilibrării rețelei învățămîntului superior din R.F. a Germaniei, rețea în care Ruhr-ul reprezenta unul dintre punctele cele mai slabe (cu numai 16 studenți la 10.000 de locuitori, în timp ce procentajul pe întreaga țară e de 36 : 10 000).

De asemenea, Universitatea din Bochum urmează să pregătească necesarul de cadre pe care nu-l puteau asigura institutele tehnice din Dortmund și Institutul de medicină din Düsseldorf.

500 DE HECTARE PENTRU ȘTIINȚĂ

Complexul universitar a fost amplasat în afara orașului, departe de zgomotele și tentațiile acestuia, într-un cot generos al rîului Ruhr. Nu mai puțin de 500 de hectare vor fi acoperite cu clădirile Universității și amenajările necesare viitorilor studenți. Începută în 1964, grandioasa construcție, însumînd 14 blocuri lamelate, cu cîte 8—10 etaje, se va termina la începutul lui 1973, cînd va putea cuprinde peste 15.000 de studenți. (Acum învață aici circa 6.000). Peste 6.000 de cadre didactice vor sta la dispoziția studenților pentru pregătirea în 260 de specialități. Specific apare faptul că denumirea facultăților s-a schimbat aici în „departamente". Bochum va fi prima Universitate din R. F. a Germaniei care va pregăti cadre tehnice. Pentru început în trei din cele 18 „departamente" vor învăța viitorii ingineri. Firește, unul din „departamente" va fi rezervat inginerilor geologi și celor minieri. Științele naturale vor ocupa alte cinci „departamente", medicina — trei, iar științele sociale și administrative — patru. **QUERENBURG** este numele viitorului mic orășel pe care îl vor locui împreună studenții și profesorii, amplasat la 10 minute de drum de Universitate, într-un încîntător cadru natural, pe malul stîng al Ruhrului. Tot aici va fi amplasată clinica în care vor face practică medicinștii, iar pe treizeci de hectare a fost deja amenajată o bază sportivă modernă, cu piste de canotaj, bazin olimpic, patinoar, stadion și săli pentru atletism, baschet, volei, handbal, judo și, bineînțeles, fotbal.

BISERICILE UNIVERSITĂȚII SAU UNIVERSITATEA BISERICILOR ?

Surprins de faptul că în clădirile Universității vor fi adăpostite două biserici cu tot utilajul necesar, nu m-am mai mirat aflînd că situația a fost impusă de necesități. Pentru completarea uriașelor fonduri care se cheltuiesc cu construcția complexului Universității din Bochum s-a făcut apel la biserica reformată și la cea catolică. Acestea au oferit o parte din sumele necesare, dar au pus și condiții, între care amplasarea celor două biserici în chiar incinta Universității, administrarea magazinelor și serviciilor care vor sta la dispoziția studenților, existența unei facultăți de teologie etc. Biserica catolică finanțează de altfel, în bună parte, asociația studenților catolici, deosebit de puternică în orașele din landul Westfalia, editează chiar reviste studențești, cum ar fi cunoscuta „Reflexe" în districtul Ruhr.

STUDENȚI ȘI PROFESORI

Universitatea din Bochum nu a apucat încă să scoată nici o promoție de specialiști. Evenimentul se va întîmpla abia în anul viitor, cînd festivitatea va avea loc în recent construitul „auditorium" cu o capacitate de 3 500 de locuri, pe sub care se strecoară cele șase piste ale autostrăzii Dortmund—Düsseldorf. Lipsa unor tradiții seculare e compensată la Bochum de marea combativitate și solidaritate a studenților, de neașteptata vitalitate a asociațiilor studențești, care înlocuiesc aici „corporațiile" specifice învățămîntului german. Surprinzătoare sînt și relațiile de mare intimitate dintre studenți și profesori, relații care depășesc cu mult cadrul profesional.

Profesori ca matematicianul Ewald, biologul Esser sau Siegfrid Grosse, decanul filologilor, se bucură de o mare popularitate în rîndurile studenților, fiind aproape nelipsiți de la petrecerile acestora, de la concursurile sportive sau întruniri, vizitîndu-i la cămin și primind la rîndul lor vizite, lucrînd împreună cu ei în cercetarea științifică.

După afirmațiile studentului filolog Klaus Michael, cunoscător al limbii române, această prietenie nu dăunează cîtuși de puțin studiului, dimpotrivă, îi facilitează bunele rezultate.

De altfel, studenții dau dovadă de o rară conștiinciozitate în pregătire, biblioteca Universității, cu cele 1,5 milioane de cărți, fiind în permanență intens solicitată.

Ovidiu PAUN

ETC

Colajul la modă

Leda Mastrocinque e autoarea a 30 de panouri cu colaje, expuse la Roma. 1000 de figuri, aparținînd tuturor oamenilor vieții italiene, sînt colate într-o ingenioasă viziune plastică. Panourile sînt dedicate personajelor muzicii ușoare, fotbalului, literaturii, picturii, teatrului, filmului etc. Puteți observa în colajul reprodus de noi cîteva figuri „fotbalistice": în centru, Heriberto Herrera, apoi Rivera, Altafini, Lo Bello, Mazzola, Corso etc. Chipurile decupate de pe fotografii sînt lipite

pe imagini din tablouri celebre. După expoziția de la galeria „Borgognona" colajele se vînd cu o sută de mii de lire bucata. Mulți dintre „eroii" colajelor le cumpără. Se spune că diverși politicieni încearcă s-o angajeze pe Leda Mastrocinque pentru a realiza colaje... electorale.

Cannes '68

Festivalul cinematografic de la Cannes, care se va deschide la 10 mai, se anunță drept un „festival al omagiilor". Aceasta este impresia care se degajă dintr-un interviu acordat reprezentanților presei pariziene de Robert Favre le Bret, delegatul general al festivalului. Vor fi aduse omagii actriței engleze Vivien Leigh, ci-

neastului danez Carl Theodor Dreyer, istoricului cinematografic Georges Sadoul, decedați în cursul ultimelor 12 luni, precum și binecunoscutului cineast suedez Ingmar Bergmann, ca și dirijorului austriac Herbert von Karajan.

„Julie Christie va fi la Cannes la 10 mai, în seara deschiderii festivalului — a declarat Favre le Bret — pentru a participa la prezentarea filmului în care a jucat Vivien Leigh, „Pe aripile vîntului" — proiectat pe ecran lat. Ingmar Bergmann, care a figurat în mai multe rînduri în palmaresul festivalului pentru „Surîsul unei nopți de vară" (1956), „A șaptea pecete" (1957) și „În pragul vieții" (1958), va primi Medalia de aur. Ultimele sale două filme: „Ora lupului" și „Persona", precum și un film mai vechi al său („Tăcerea" sau „A șaptea pecete") vor fi prezentate, în afara competiției, între 21 și 23 mai".

Delegatul general al festivalului a dezvăluit că, la fel ca și în anii precedenți, va fi onorată și muzica; Herbert von Karajan va fi prezent la Cannes la 19 mai pentru a asista la proiectarea filmului ce i-a fost consacrat de Henri-Georges Clouzot și François Reichenbach. Șeful de orchestră austriac va putea fi văzut pe ecran dirijînd Simfonia a 9-a de Beethoven, Requiemul de Verdi, scena finală din „Carmen" și Concertul nr. 1 de Ceaikovski.

„Vom celebra, de asemenea, și sportul — a comunicat Favre le Bret — proiectînd filmul lui Claude Lelouch și François Reichenbach consacrat Jocurilor olimpice de iarnă de la Grenoble. În afară de concurs va fi prezentat și filmul „Trei aventuri extraordinare ale lui Edgar Poe", realizat de Louis Malle, Roger Vadim și Federico Fellini".

În cadrul Festivalului cinematografic de la Cannes, anul acesta vor fi prezentate, în total 28 de filme. Nu vor exista filme-șoc.

Specialiștii consideră că întrecerea va fi anul acesta și mai dificilă, deoarece a fost redus numărul premiilor acordate.

Printre vedetele care și-au anunțat participarea se află Natalie Wood, Debbie Reynolds, Tatiana Samoilova, Jane Fonda și balerina sovietică Maia Plisețkaia.

Flash

● Exportul de... țapi este din secolul XVII „monopolul" orașului irlandez Killorglin. La tradiționala sărbătoare de toamnă țapul este ales rege al orașului. El „domnește" trei zile, după care este vîndut flotei britanice. Și cum anul numără numai o toamnă, exportul nu e mare: un țap pe an. O să întrebați ce face flota britanică cu țapul? Marinarii au și ei o tradiție: pe fiecare vas trebuie să existe un animal.

● Argentinianul Diego de Enriquez nu colecționează mărci sau fluturi. Colecția sa e formată din: patru submarine, trei trenuri blindate, 200 de tunuri, 10.000 pumnale și puști, precum și 18.000 de căști militare și fotografii de război. Se spune că fiecare rege are... fantezia sa. Și colecționarul nostru e un rege: regele cărnii de... berbec.

Donovan — menestrelul

Impresarul lui, Ashley Hozak, afirma: „Donovan va schimba lumea". Dar el, cîntărețul din Glasgow, Philip Leitch Donovan, socotit la 22 de ani succcesorul lui Bob Dylan și al Beatleșilor, e mai prudent. La 15 ani fusese obligat să-și întrerupă studiile din lipsă de bani. Cu ani în urmă, cîntărețul începuse să se drogheze, pentru a atenua urmările unei vechi poliomielite. Apoi, o dată cu succesul a părăsit drogul. Donovan devine unul din fidelii elevi ai profetului indian Maharishi Mahesh Yogi, cel care convertise la filozofia sa „transcendentală" pe Beatlesi și pe Mia Farrow. L-a întovărășit pe acesta în turneele sale în S.U.A., l-a vizitat în locuința din Himalaya și a devenit „purtătorul său de cuvînt". Acum, Donovan locuiește în Londra cu părinții, tatăl său devenindu-i secretar-manager. „Menestrelul" — cum îi place să se numească — e interpretul unor cîntece ete-

rate — pline de poezia subtilă a bucuriilor elementare, a speranței adolescentine. Două milioane de discuri — iată ultimul lui record!

Arta, cel mai nou medicament

„Fiecare al treilea pacient care se prezintă la medic într-un stat industrial, plîngîndu-se de vreo deficiență organică, ar trebui să se adreseze de fapt unui psihoterapeut", este părerea unor medici germani de renume. Ei cred că în 30% din toate afecțiunile nu este vorba de boli organice, ci de tulburări psihice. Așadar, tulburările de circulație, ulcerele la stomac, astma, migrenele sau alergiile sînt adeseori condiționate psihic. În astfel de cazuri, medicamentele sau operațiile nu pot fi de nici un folos; mai potrivită ar fi o îngrijire medicală sub control psihoterapeutic. La Stuttgart și-a început activitatea acum cîteva luni cea mai mare clinică de tratare a nevrozelor din Germania.

Metoda cea mai bună și mai încununată de succes în primele luni de tratament s-a dovedit a fi activitatea artistică, în special pictura și muzica (desigur nu muzica „beat").

Șoselele curcubeu

Experții germani în circulație pledează în favoarea unui viitor absolut... colorat. Pentru a garanta o dirijare mai modernă și mai rațională a circulației, culori imprimate pe șosele urmează să completeze obișnuitele semne de circulație. După ce inginerii firmei de coloranți din Leverkuson au izbutit să coloreze — pe lîngă betonul deschis la culoare — și bitumul complet negru, nimic nu mai stă în calea unei circulații colorate în viitor.

În colaborare cu serviciul de lucrări subterane din Wuppertal, întreprinderile de coloranți au construit mai întîi o șosea de beton lungă de circa 80 de metri, care a servit drept porțiune experimentală pentru aproximativ 100 de amestecuri de culori. Scurt timp mai tîrziu, primele dîre roșii lăsate de mașinile care coteau spre stînga au demonstrat avantajele practice ale părții carosabile colorate. Bitumul a fost colorat de specialiști cu ajutorul unor pigmenți realizați pe cale sintetică. Pentru o mai mare eficacitate a culorilor se utilizează în plus pietre concasate roșii și asfalturi speciale de culoare deschisă.

În afară de aceasta, ample operații de măsurare tehnică a luminii au dovedit că, la toate sistemele obișnuite de iluminare a străzilor și autovehiculelor, culorile rămîn perfect vizibile. Indiferent dacă șoselele vor fi impregnate cu culori pe toată lățimea lor sau vor fi doar marcate cu benzi colorate, un lucru este cert de pe acum: străzile colorate îl duc pe conducătorul unei mașini mai sigur și mai repede la destinație, prin densa circulație și prin desișul nenumăratelor semne.

Ochii ei ca două mure...

Recent, Uzinele „Karl Zeiss" din Jena au lansat pe piață un nou și original aparat medical

pentru uzul oftalmologilor, denumit SLF. Așa după cum se vede în fotografie, medicul privește prin ocular, iar pacientul prin... obiectiv, imaginea ochilor acestuia din urmă fiind mărită de cîteva zeci de ori. Interesant este că astfel se pot studia în amănunt reflexele ochilor la lumină de diferite intensități și, mai mult decît atît, se pot fotografia părțile bolnave ale pleoapelor, ale exteriorului globului ocular, dar și ale retinei. Fără îndoială, în asemenea condiții impuse de... SLF, ochii cei mai frumoși nu mai pot fi asemuiți nici cu murele, nici cu cicoarea și, se înțelege, nici cu cafeaua de Brazilia. Imaginea din partea de sus a fotografiei noastre este mai mult decît convingătoare...

Karel Čapek

Fabule în două rînduri

CARTEA DE ADRESE

Auzi, „Versuri"! Un fleac de caiețel subțire, acolo... și asta cică se cheamă carte!

COPACUL

Cine vrea să vadă departe trebuie să crească înalt.

BOLOVANUL

M-am desăvîrșit lăuntric pînă am ajuns bolovan.

ȘOPÎRLA-CRITIC

Nu vă spun decît atît — șarpele e mult prea lung.

BURUIANA

Asta se cheamă la voi un copac înalt? Nu vedeți că are o creangă uscată?

COMUNICATUL PERSAN LA TERMOPILE

Ieri a trecut în rîndurile noastre neînfricatul erou Efialte.

COLONIZARE

Și acum să ne îngrijim părintește de cei care au scăpat cu viață!

TURMA DE OI

Să nu ne împotrivim! În felul ăsta lupul o să se sature mai repede.

EVENTUALITATE

Închipuiți-vă ce tăcere s-ar lăsa dacă oamenii n-ar spune decît ceea ce știu.

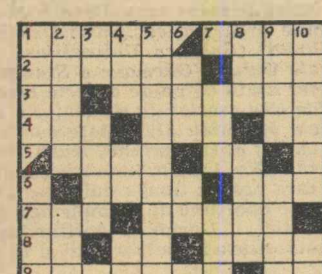
PORCUL ȘI PERLELE

Brrr! Ce porcărie mi-au băgat în lături!

CAPITALISTUL

N-o fac pentru mine, o fac pentru bani.

Așa ceva!

ORIZONTAL: 1) Rest la casă — Trase din condei. 2) Rămasă în cursă — Șifonier pentru scoarțe. 3) Îs pe dos! — Contabili de greșeli. 4) Merge cu Baba — Reversul lui „a iubi" — Bîte! 5) Ansamblu coral marin — Final de basm. 6) Complement pentru basta — Un rînd de case. 7) În stare de orice — Contribuție voluntară. 8) Bir! — Carte! — Îți trage clapa. 9) Așa și-așa — Încep cursurile! 10) Eșarfă pentru tauri — Dor nestins.

VERTICAL: 1) Haină... specifică anumitor oameni — Unul care fierbe. 2) Bună la toate — Indiscreție electorală. 3) Arama pe față — Locuitor la înălțime — Cep! 4) Record la prăjină — Ideal canin — Haină! 5) Luată în considerație. 6) Aur (pop) — Cap fără cap! — Și țap fără coadă! 7) Animal comic — Piatră prețioasă. 8) Aici la Iași — Unii care au mîncat măcriș. 9) Bir — A pleca de la o poartă la alta. 10) Atribut politicos — Orice naș își are nașul.

D. BUJDOIU

O.Z.N. O.Z.N. O.Z.N. O.Z.N.

VS P. 15

Mai mulţi cititori ne întreabă ce e nou în controversata problemă a „obiectelor zburătoare neidentificate". La rugămintea noastră, scriitorul Ion Hobana răspunde acestei întrebări

Cu toate că, în ultimele luni, OZN-urile au continuat să dea obişnuitele lor recitaluri în diferite regiuni ale globului (printre care şi ţara noastră), opinia publică pare interesată mai mult de evoluţia spectaculară a atitudinii unor cunoscuţi oameni de ştiinţă. O dovadă o constituie şi articolul publicat în „Planète" (mars / avril 1968), care — dincolo de unele speculaţii îndoielnice — ne oferă amănunte deosebit de interesante în legătură cu evenimentele premergătoare înfiinţării Comisiei Condon. Folosind şi alte izvoare, voi încerca să prezint un tablou rezumativ al acestor evenimente.

Deci, în urma valurilor de apariţii OZN din 1965 şi începutul lui 1966, Comisia senatorială pentru U.S. Air Force a hotărît să audieze factorii de răspundere : ministrul aviaţiei Harold Brown, şeful Proiectului Blue Book, maiorul Hector Quintanilla şi consultantul ştiinţific al Proiectului, J. Allen Hynek, directorul Observatorului Dearborn al Universităţii Northwestern. Timp de optsprezece ani, Hynek investise implicit cu autoritatea sa ştiinţifică comunicatele care afirmau, aproape invariabil, că 98% din cazurile cercetate s-au dovedit a fi aparate terestre sau fenomene naturale, restul de 2% fiind cu totul nesemnificative. Şi iată că, în faţa comisiei senatoriale, savantul adoptă pentru prima oară o cu totul altă poziţie, declarînd : *„Comunicatele Air Force-ului nu reflectă realitatea. Cazurile neexplicate se înmulţesc. Ele n-au fost studiate serios niciodată. Studiul lor nu este de altfel de resortul militarilor, fiind vorba de o strictă cercetare ştiinţifică. Trebuie deci ca Air Force să fie eliberată de această sarcină, care să fie încredinţată unei comisii civile, alcătuită numai din oameni de ştiinţă".*

Surprinşi de această cotitură neaşteptată, Brown şi Quintanilla încearcă mai întîi să conteste adevărul spuselor lui Hynek. Acesta prezintă însă dovezi tulburătoare. Brown admite atunci că s-ar putea constitui o comisie civilă, dar numai pentru a linişti opinia publică. El dă totodată o replică imprudentă acuzaţiilor lui Hynek, afirmînd că orice om de ştiinţă are acces la dosarele Proiectului Blue Book, al cărui sediu se află la Dayton, Ohio. Aimé Michel, autor al cîtorva cărţi de răsunet despre OZN-uri, crede că ministrul miza pe lipsa de interes a savanţilor americani faţă de un fenomen privit prin prisma amintitelor comunicate minimalizatoare. Dar cîteva săptămîni mai tîrziu, James E. Mc Donald, directorul Institutului de fizică atmosferică al Universităţii din Arizona, răspundea invitaţiei.

Mc Donald împărtăşea scepticismul colegilor săi faţă de „farfuriile zburătoare". El căuta în dosarele Proiectului Blue Book doar o documentaţie inedită în domeniul fizicii atmosferice. Ceea ce a găsit, i-a depăşit însă cu mult aşteptările.

Atitudinea oamenilor de ştiinţă faţă de obiectele zburătoare neidentificate a fost influenţată în mod hotărîtor de comunicatul din ianuarie 1953 al aşa-numitului juriu Robertson, alcătuit din cinci savanţi de prestigiu. Aşa cum am arătat şi cu alt prilej, comunicatul conchidea că „farfuriile zburătoare" nu există şi că publicul trebuie educat pentru a recunoaşte artifactele pămîntene şi fenomenele naturale care au dat naştere acestui „mit". Or, Mc Donald a descoperit că juriul, de a cărui independenţă se făcuse mult caz, fusese convocat de C.I.A. şi că la lucrările lui participaseră trei reprezentanţi ai acestui organism cu sarcini foarte speciale ; că Hynek refuzase să contrasemneze comunicatul ; că, în august 1953, U.S. Air Force ceruse Proiectului Blue Book să reducă procentul de obiecte neidentificate la minimum ; că două ordonanţe guvernamentale AF 200—2 şi JANAP-146, prevăd 10.000 de dolari amendă şi 10 ani de închisoare pentru personalul militar „vinovat" de divulgarea vreunei informaţii privind OZN-urile.

Mc Donald a întreprins şi o anchetă proprie asupra unor cazuri clasate, printre care se numără şi cel al discului urmărit vreme relativ îndelungată de patru poliţişti din statele Ohio şi Pennsylvania (vezi „Magazin" nr. 540 din 10 februarie a.c.). „Ancheta Air Force — scrie Mc Donald — s-ar fi mărginit la o conversaţie telefonică de patru minute a maiorului Quintanilla cu Spaur (conversaţie în cursul căreia Quintanilla a încercat să-l convingă pe Spaur că văzuse satelitul Echo sau planeta Venus), dacă n-ar fi fost interesul stîrnit de eveniment în presa locală". La cererea senatorului William Stanton, Quintanilla a discutat deci, cu cei patru poliţişti. Ascultînd înregistrarea discuţiei, Mc Donald a constatat că maiorul făcuse „o tentativă brutală" de a-i convinge pe martori că văzuseră Echo sau Venus. La 30 septembrie 1966, colonelul de aviaţie Hayden P. Mims i-a comunicat senatorului Stanton că o ultimă anchetă confirmase această interpretare. Or, după cum subliniază Mc Donald, „ultima anchetă" era o pură invenţie, cei patru martori nemaifiind interogaţi niciodată. Şi totuşi, cazul a fost trecut în categoria „explicate".

Concluziile lui Mc Donald pot fi desprinse din declaraţia-memoriu pe care eminentul om de ştiinţă a citit-o în faţa Grupului pentru problemele cosmice al Organizaţiei Naţiunilor Unite, la 7 iunie 1967.

„În timpul celor douăsprezece luni care au trecut, am efectuat un studiu intensiv al aspectelor ştiinţifice ale problemei OZN-urilor, după rapoartele provenind din Statele Unite. După ce am chestionat martorii principali ai cîtorva duzini de cazuri importante din întreaga perioadă 1947—1967 ; după ce am studiat împreună cu personalul U.S. Air Force metodele de anchetă oficiale ; şi după ce am verificat personal un mare număr de alte surse de informaţie, am ajuns la concluzia că, departe de a fi o problemă stupidă, problema OZN-urilor este o problemă de un extraordinar interes ştiinţific.

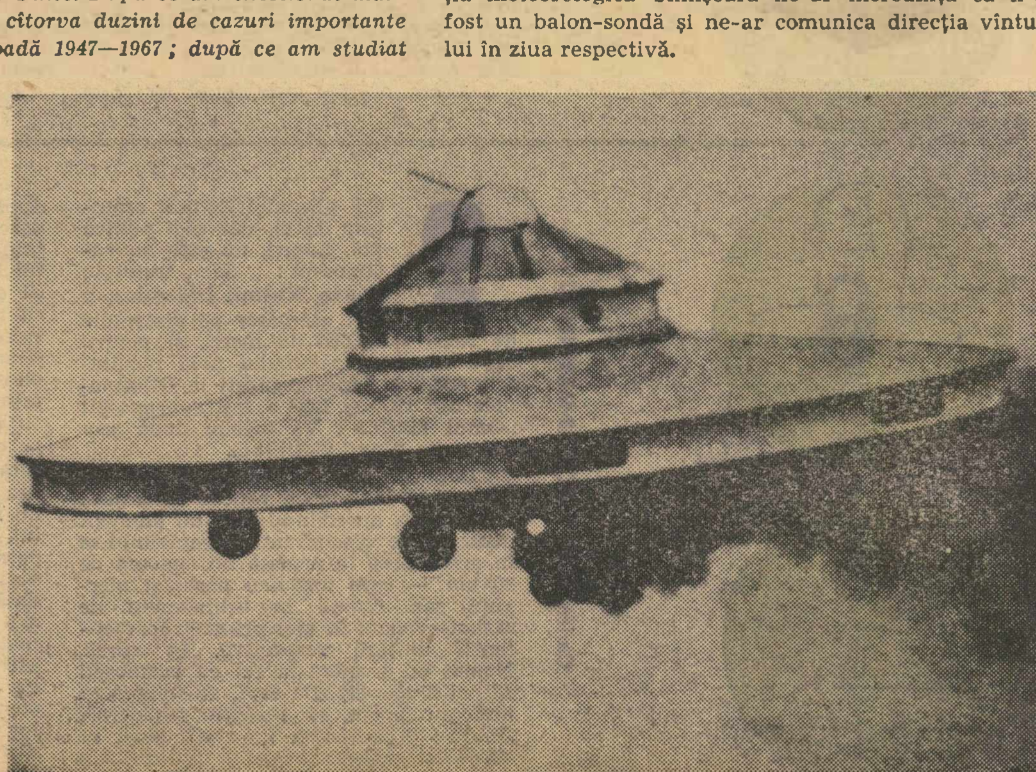
Concluzia mea este că nici un grup oficial din ţara mea n-a procedat la un studiu adecvat al acestei probleme. Este o concluzie contrară impresiei multor persoane dinăuntrul şi dinafara Statelor Unite, care cred că a fost întreprins un examen ştiinţific competent al rapoartelor americane. Mă tem că această impresie falsă, larg răspîndită, a deturnat multă vreme atenţia ştiinţifică de la o problemă de un mare interes ştiinţific internaţional. Am solicitat prezenta ocazie de a apărea în faţa Grupului pentru problemele cosmice, pentru că vreau să cer chiar acum ca toate demersurile posibile să fie făcute imediat de O.N.U. prin intermediul statului său major ştiinţific şi al instituţiilor ştiinţifice de care dispun toate naţiunile membre, pentru ca studiul sistematic al problemei OZN-urilor să fie întreprins fără întîrziere, la scara întregului glob".

Se pare că propunerea a găsit ecou şi la unii oameni de ştiinţă români : *„Desigur că acesta este cel mai rezonabil punct de vedere"*, scrie tovarăşul George Stănilă, doctor în ştiinţe fizico-matematice, şef de sector la Observatorul astronomic din Bucureşti („Flacăra", 20 aprilie a.c.). Şi pentru a oferi noi argumente în sprijinul unor asemenea voci realiste, îmi iau îngăduinţa de a reproduce în paginile acestei reviste studenţeşti fragmente din relatarea semnată de studenţii timişoreni Ioan Dalea şi Mihai Stroia :

„...s-a întîmplat în anul 1966, prin luna octombrie sau începutul lunii noiembrie (...) ieşind în stradă pe la orele 18, am observat mai mulţi cetăţeni privind cerul (...) am distins un punct luminos ceva mai mare şi mai strălucitor decît o stea. Acest fapt ne-a surprins, deoarece era ziua, cerul era senin. Punctul luminos se deplasa cu o viteză foarte mică, aproape imperceptibil. Am observat evoluţia obiectului timp de aproximativ o oră, cu ajutorul unui binoclu (...) avea o formă triunghiulară, îndoit sub un unghi de aproximativ 90°. Era multicolor şi strălucitor (...) venea dinspre nord-est, iar după ce a descris un arc de cerc deasupra oraşului, s-a îndepărtat spre sud-est, aproximativ în direcţia Bucureştiului. A dispărut luînd înălţime (...) În timpul evoluţiei, obiectul nu păstra o poziţie fixă, ci efectua răsturnări lente în toate planurile.

Fenomenul a fost observat de mulţi cetăţeni ce se găseau pe Bulevardul Victoriei (...) Credem că a fost vorba de un OZN (...) datorită vitezei foarte mici, formei (...) precum şi coloraţiei sale (...) sateliţii nu sînt vizibili ziua, au dimensiuni şi luminozitate mai mică şi se deplasează cu viteză mult mai mare (am avut prilejul să observăm cîţiva). Ar fi interesant de ştiut dacă şi alţi cetăţeni au observat în acea perioadă obiectul descris".

Ar fi într-adevăr interesant — mai ales dacă Staţia meteorologică Timişoara ne-ar încredinţa că n-a fost un balon-sondă şi ne-ar comunica direcţia vîntului în ziua respectivă.

Însemnările celui mai tînăr congresist A.I.P.S.

CRONICA MICROBISTULUI

Cronicarii afiliați la Asociația Internațională a Presei Sportive s-au obișnuit să folosească ultimele zile de aprilie și primele zile de mai pentru a se întîlni în marele lor congres. Tradiția a fost respectată și la București — chiar dacă, practic, pentru lucrări au fost suficiente numai două din cele șase zile programate, celelalte prilejuind congresiștilor agreabile excursii la Brașov și pe plaiurile moldovene. Găzduind 66 delegați din 31 de țări situate pe 4 continente, Capitala noastră și-a înscris numele în dreptul Congresului A.I.P.S. cu cea mai largă participare, fapt relevat cu satisfacție de numeroși confrați de peste mări și țări.

Asociația Presei Sportive din țara noastră a fost reprezentată, în ordinea anunțată oficial, de Aurel Neagu, Ion Ghițulescu, Emanoil Valeriu, Gheorghe Mitroi, Mircea Costea și Constantin Diamantopol, iar subsemnatul a avut, pe lîngă satisfacția prilejuită de „botezul" unor astfel de mari întîlniri, și plăcerea de a fi — printre ceilalți 65 de congresiști, cei mai mulți avînd părul albit sau plivit de vremuri — cel mai tînăr. Însemnările succinte de mai jos pot fi etichetate, așadar, cu indulgența pe care studenții mai mari o au, îndeobște, față de un „boboc". Și poate că tocmai acestei naivități, lesne de înțeles la cine pășește pentru prima dată în înaltul for al confraților, i se datorește faptul că satisfacția mea nu a fost plenară. Nu, nu-i vorba de lucrările propriu-zise și de organizarea congresului — care au mers mai perfect decît un ceas Longines — ci de absența din sală a unor mari figuri pe care aș fi dorit tare mult să le văd. E adevărat, asociațiile naționale și-au trimis reprezentanți autorizați, dar, exceptîndu-i pe francezii Maurice Vidal (directorul grupului „Miroir Sprint") și Jacques Ferran (omul nr. 1 de la „France Football"), pe italianul Cesare Trentini, austriacul Iosef Strabl, crainicul cehoslovac Iosef Maly și turcul Samin Var, curiozitatea mea de a lua contact cu legendarele figuri de cronicari sportivi nu a putut fi onorată. Ceea ce, recunosc, este un amănunt personal asupra căruia nu mai insist.

Din foarte încărcata ordine de zi — care a cuprins 11 puncte, plus alegerile — trei probleme mi s-au părut a fi mai însemnate, mai larg dezbătute și demne de relevat.

Recunoașterea A.I.P.S. de către toate federațiile internaționale *nu a fost — și nici nu putea fi — soluționată în congres. Au fost însă subliniate reușitele și progresele, s-au conturat noi măsuri și s-a exprimat încrederea, bazată pe realitate, că nu peste mult timp această chestiune nu va mai reprezenta subiect de discuție.*

Caracterul reprezentativ al asociației *a constituit de asemenea o problemă spre care a fost concentrată o atenție specială. Actualul congres s-a bucurat de participarea cea mai numeroasă, au fost primiți noi membri (totalul țărilor afiliate = 39), dar rezerva manifestată încă de către unii confrați, în special nord-americani și canadieni, determină ca A.I.P.S. să fie o organizație internațională, dar nu mondială. Deocamdată !*

Organizarea serviciilor de presă la marile competiții de către ziariștii înșiși *a prilejuit discuțiile cele mai aprinse. La Grenoble, ca să luăm ultimul exemplu, treburile presei au fost încredințate unui organism A.I.P.S. (director Maurice Vidal) care, așa cum au subliniat toți congresiștii, a asigurat o deservire excelentă. La Olimpiada de vară însă, după cum au raportat reprezentanții mexicani prezenți la București, serviciile de presă vor fi organizate și conduse de gazde — veste care a făcut loc unor mici îndoieli în reușita deplină. Mai mult a nemulțumit însă comunicarea cifrei de ziariști străini care vor fi acreditați la Mexic (cca. 1 100), deja împărțiți pe țări de către Comitetul mexican de organizare : S.U.A. — 120; Japonia — 80 ; U.R.S.S. — 75; Franța — 60; Italia — 53 ; Suedia — 29 ; Cehoslovacia — 13 ; Spania — 17 ; Finlanda — 26 ; Ungaria — 15 ; Polonia — 15 ; Bulgaria — 4 ; Grecia — 8 ; România — 12 ș.a.m.d. Colegii mexicani au spus, e drept, că cifrele sînt doar estimative și că ele vor putea fi ușor modificate în funcție de mărimea loturilor olimpice respective, dar ziariștii din cîteva țări au rugat insistent să li se sporească încă de pe acum numărul de acreditări.*

Întrucît am promis că nu voi relata decît despre trei dintre cele mai însemnate probleme, nu mai insist și-mi închei însemnările subliniind doar satisfacția ce-am avut-o cînd, în prima zi a lucrărilor A.I.P.S., delegatul nostru Emanoil Valeriu a pomenit în intervenția sa de „interesanta și frumoasa inițiativă a «Vieții studențești» de a chema ziarele și federațiile sportive din țară la acordarea unor premii fair-play." Vă asigur că n-a fost nimic regizat.

G. MITROI

CUPA U.A.S.R.

Între 3 și 5 mai, Poiana Brașov a găzduit ediția a III-a a Concursului republican universitar de orientare turistică dotat cu Cupa U.A.S.R. Au participat 60 sportivi din 9 centre universitare : București, Cluj, Timișoara, Iași, Galați, Brașov, Tg. Mureș, Craiova și Petroșani. Fiecare dintre cele două grupe de concurenți (una de fete și alta de băieți) a parcurs cîte un traseu de zi și unul de noapte, alese astfel încît să reprezinte gradul de dificultate I.

Atît studenții participanți cît și oficialii concursului (secretarul general al Federației de turism și alpinism, arbitri, organizatori) au apreciat că traseele din acest an au fost mai dificile și mai interesante decît la edițiile trecute — ceea ce a asigurat un plus de interes, spectaculozitate și o reușită deplină. Cu 10 minute înainte de start, concurenților le-a fost înmînată harta traseului pe care aveau să-l parcurgă în timpul cel mai scurt. (Trebuiau atinse toate stațiile indicate, concurenții urmînd să alerge, pe porțiunile plate, și să escaladeze unele pante dificile).

Studenții care, pe lîngă descifrarea hărților și alegerea celui mai bun unghi de atac, s-au prevalat de o pregătire atletică, au parcurs mai ușor și mai repede terenul variat, clasîndu-se primii. La fete, Cupa U.A.S.R. a fost cîștigată de echipa Bucureștiului, pe locurile următoare clasîndu-se Timișoara și Clujul. La băieți, primele trei locuri au revenit celor trei echipe ale Centrului universitar Cluj (!!). Ca o recunoaștere a nivelului valoric al concursului, federația de specialitate a invitat echipele cîștigătoare să participe direct la Cupa României.

Gh. BĂLȚĂȚEANU

JUDOKAS ÎN CONCURS

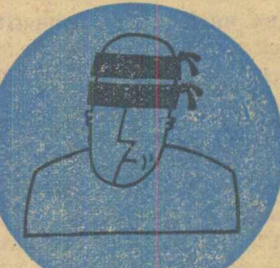
Timp de două zile, 4—5 mai, s-a disputat pe baza sportivă a Universității bucureștene Cupa Centrului Universitar București la judo.

Competiția a angrenat 6 echipe : POLITEHNICA BRAȘOV, UNIVERSITATEA CLUJ, POLITEHNICA TIMIȘOARA și trei selecționate ale Bucureștiului formate din concurenții cei mai bine clasați la faza pe Capitală.

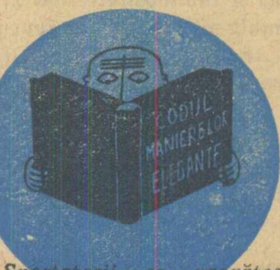
Întrecerea s-a disputat sistem turneu, dînd naștere la partide de mare spectaculozitate, mult gustate de studenții bucureșteni veniți în număr mare să asiste la concurs.

Dintre sportivii care s-au remarcat în mod deosebit prin acuratețea și gradul de dificultate al procedeelor tehnice folosite menționăm în primul rînd pe cîștigătorii turneului în ordinea categoriilor de greutate : STAMU STAMATE (Agronomie București), MARINESCU ȘERBAN (Agronomie), NIC. EZECHIL (Politehnica Timișoara), V. SÎNMIHAIAN (I.P.G.G.), M. CONSTANTINESCU (București I), C. CIUPERCĂ (București I) și MORARIU SERGIU (Politehnica Timișoara). Pe echipe a cîștigat *București I*, urmată de *Politehnica Brașov* și *Politehnica Timișoara*. Alături de aprecierile care se cuvin Comisiei sportive a Centrului Universitar București și a Ministerului Învățămîntului pentru organizarea unei competiții mai ample la un sport a cărui popularitate printre studenți crește neîncetat, țin să menționez aspectul neplăcut pe care l-au oferit în cîteva rînduri arbitrajele, dînd unele decizii eronate, revenind la mai multe hotărîri sau angajînd discuții cu spectatorii și antrenorii.

Emil ȚEPEȘEANU

...Arbitrii sînt cu ochii-n patru...

...Spectatorii se pregătesc pentru fiecare meci...

PENTRU CE AM DEMISIONAT

Nicolae Godeanu, antrenor la echipa de fotbal „Politehnica" din Timișoara, a demisionat în ziua de 23 aprilie, din motive... medicale (? !).
Redăm mai jos o declarație a sa :

1. Lipsa unei mentalități corespunzătoare din partea jucătorilor privind pregătirea și jocul.

2. Viața extrasportivă a componenților echipei nu concordă cu cerințele sportului de performanță.

3. Acte de indisciplină pe teren, care au dus la eliminări și suspendări ale unor jucători pe perioade de luni de zile. Răcelescu și Mihăilă au fost suspendați de federație pe 8 luni.

4. Lipsa de valoare a unor jucători din posturile-cheie : extreme, vîrf de atac, portar, apărător central.

5. Toate acestea combinate cu lipsa totală de pasiune pentru sportul acesta care aduce atîtea satisfacții.

Consider că în starea de lucruri actuală, cînd în general echipele studențești merg prost, există totuși posibilitatea ca studenții să facă bine și fotbal și facultate. Adică, pe lîngă faptul că ar putea fi fotbaliști buni, să devină și ingineri bine pregătiți.

Ori facem existența jucătorilor legată de ceea ce dau ei pe teren (= pregătire 100 la sută), ori rămînem în cadrul compromisurilor actuale care estompează talentele, datorită obligațiilor limitate de a realiza ceva pe teren. În actualele împrejurări nu ducem o luptă echitabilă și de aceea ne tîrîm și ne vom tîrî în coada clasamentului.

Este necesară o stabilizare a echipei. La „Politehnica" echipa este mereu „improvizată" ; această situație durează de 3 ani.

Situația slabă a echipei se vădește și prin scăderea numărului spectatorilor care vin la meciuri. În unele duminici s-au vîndut bilete de... 500 lei.

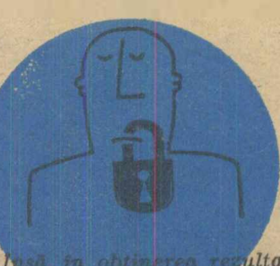
Duminică 28 aprilie, la meciul C F R. Arad-Politehnica, meciul a fost sub orice critică. Am pierdut pe teren propriu, cu scorul de 1 la 0, ratînd și un unsprezece metri. Jucătorii erau schimbați din zece în zece minute, doar trei au avut post fix pe întreg parcursul jocului.

Sînt necesare măsuri educative pentru a realiza adeziunea jucătorului față de joc, adeziune care să fie legată de viața lui. Fotbaliștii nu sînt convinși de necesitatea eforturilor.

70 la sută dintre actualii componenți au o mentalitate greșită — greu de modificat. Lucrînd cu ei, am fost nevoit de multe ori să fac compromisuri educative pentru a putea să prezint duminica echipa pe teren.

★

NOTA REDACȚIEI : Este evident că în declarația fostului antrenor sînt cuprinse multe adevăruri și cauze reale care au determinat ca „Poli" să rateze promovarea în „A". Nu observăm însă, nici măcar printre rînduri, vreo autocritică. Dar despre ceea ce s-a întîmplat la echipa timișoreană promitem o amplă analiză. Cît de curînd !

...Însă, în obținerea rezultatelor de răsunet, fotbaliștii noștri vor avea și ei un cuvînt de spus...

...Așa că putem aștepta cu încredere satisfacțiile ce ni le rezolvă viitorul.

Caricaturi de I. DOGAR-MARINESCU

Cei vîrstnici își mai amintesc de el, dar nici pentru noi, tinerii, nu este un necunoscut : se numește **Paavo Nurmi,** finlandez, a fost alergător pe distanțele de 5.000 și 10.000 de metri, și pentru că a uimit mapamondul prin rezultatele socotite supraomenești la Olimpiadele din 1920 și 1924 a fost supranumit „Omul mașină". Vă oferim două secvențe din filmul vieții lui...

...Debutul oficial. Recrut fiind, superiorii îl înaintează repede la gradul de sergent, apreciindu-l ca un element deosebit de disciplinat. Organizîndu-se în acest timp în armată un concurs de 20 km. — care trebuiau parcurși mergînd sau fugind în echipament de război—Nurmi fu ales printre reprezentanții unității respective. În cursă, Nurmi nu a mers la fel cu camarazii săi, ci a alergat (De fapt, se spunea că nici nu poate să meargă, picioarele fiindu-i prea lungi). La start, tăcut ca de obicei, aștepta liniștit și nimănui din asistență nu i-ar fi trecut prin cap că după o oră și 17 minute avea să fie descoperit un fenomen. Cînd, după jumătate de drum, se anunță că sergentul Nurmi conduce cu sute de metri și că aleargă tot timpul, toți erau siguri că nu va putea rezista toată distanța și va abandona. Dar, cu 30 kg. în spate, Nurmi — fără să trădeze urme de oboseală — ajunge primul, cu 20 de minute înaintea următorilor.

...După reîntoarcerea victorioasă de la Olimpiada de la Paris (1924), concetățenii lui Nurmi — din orașul finlandez Helsingfors — organizează în serie nu mai puțin de 42 banchete în cinstea lui. „Omul-mașină" participă la fiecare petrecere (mîncînd la fel ca toți convivii, dar bînd... limonadă), și de fiecare dată pleacă de la masă în fugă, pentru a-și face digestia, alergînd cîțiva kilometri. O dată, cetățenii petrecăreți au plecat de la un banchet ținut la 10 km. de oraș cu diferite mijloace de locomoție ; la cîteva clipe după sosirea lor și-a făcut apariția și Nurmi, care alergase distanța pe jos cu o viteză record.